

el Pou de la gallina

www.elpou.cat

Revista manresana
d'informació
i opinió

Novembre 2008 - Núm. 237 - 4 €

Creix l'interès pels bons vins

L'entrevista a Jordi Bordas, metge i crític de cinema

ESTALVI REGAL

des de
1.000€
d'ingrés⁽¹⁾

Panasonic

Wii™

Emporti's un d'aquests fantàstics productes **fent una aportació o traspàs a qualsevol dels reconeguts Plans de Pensions de Caixa Manresa**. O, si ho prefereix, també els pot aconseguir **realitzant una Imposició a Termini**.

Vingui a Caixa Manresa abans del 16 de gener i triï el seu article!

(1) Supòsit calculat per a una imposició a 12 mesos corresponent a retribució en espècie d'una cobertura Villeroy & Boch i sense remuneració en efectiu (3,66% TAE), que constitueix rendiment a efectes de l'IRPF. Subjecte a legislació fiscal vigent.

Oferta vàlida fins al 16 de gener de 2009 o fins a esgotar existències.

ESTALVIAR A CAIXA MANRESA
TÉ PREMI!

caixaManresa

Més informació: 902 36 25 29
www.caixaManresa.com

Redacció, administració,
publicitat i subscripcions:
Associació cultural

El Pou de la gallina

President: Jaume Puig

Vicepresident: Jordi Sardans

Secretària: Lourdes Muñoz

Tresorer: Francesc García

Vocals: Joan Badia, Joan Cals, Carles

Claret, Ramon Fontdevila, Josep R.

Mora, Joaquim Noguero, Joan Segon i

Teresa Torra

Carrer Sobrerroca 26, 1r 1a

Apartat de Correus 1 - Manresa

Telèfon i fax: 93 872 50 18

www.elpou.cat – elpou@elpou.cat

Membre de l'Associació

Catalana de la Premsa Comarcal

Premi Tasis Torrent 1991

Coordinador

Jordi Sardans

Cap de redacció

Carles Claret

Redacció

Sílvia Berengueras, Meritxell Casas,

Jordi Estrada, Laura Fíguls, Xavi

López, Josep M. Oliva, Joan Orriols,

Joan Piqué.

Disseny

Domènec Òrrit

Maquetació

Joan Piqué

Portada

Francesc Rubí (a la fotografia, celler

del Mas de Sant Iscle)

Fotografia

Jordi Alavedra, Francesc Rubí

Webmaster

Joan Orriols

Col·laboradors: Jordi Badia,

Isaac Bosch, Lluís Calderer,

Llorenç Capdevila, Anna Crespo,

Laura Estrada, Manel Fontdevila,

Xavier Giol, Dani Hernández, Daniel

Martínez, Olga Molina, Anna Navarro,

Enric Oller, Conxita Parcerisas, Marcel

Pérez, Maria Picassó, Ignasi Torras,

Joan Vilamala.

Expansió publicitària:

Publicitat Clarena.

C/ Urgell, 38. Tel. 93 872 43 86

Impressió: INOM, SA. Era de l'Hugueta,

7. Tel. 93 878 41 20

Distribució: Llibreria Sobrerroca, SA.

Tel. 93 873 44 58

Dipòsit Legal: B-13.528-1987

Les col·laboracions que apareixen
signades a la revista no representen,
necessàriament, l'opinió
d'El Pou de la gallina

Un plaer mundà

El vi ha estat present en la nostra quotidianitat des de temps immemorials. De fet, Catalunya ha estat sempre un gran celler; consumidor i exportador vinícola, tant a la resta de la península com a ultramar. Per tant, no podem negar que el consum de vi ha estat sempre alt, tant aquí com a la resta de països amb balcons al Mediterrani. Amb el pas dels anys, però, la sofisticació de processos ha anat distingint entre vins comuns o de taula (els de la patuleia) i els vins amb més solera (els d'alt llinatge) fins a establir fronteres de consum marcades per la classe social difícilment franquejables. No obstant això, en els darrers anys, la mateixa necessitat dels productors per assolir més vendes i l'augment del mercat vitivinícola ha contribuït a fer créixer i consolidar una nova cultura del vi que distingeix i aprecia els bons productes. I, el que és més important, comença a haver-hi un bon segment de la població disposada a pagar la notable diferència entre els vins de *batalla* i les ampelles de vi de criança, de mescla mesurada de varietats de raïm o les sotmeses a processos productius que representen una garantia d'èxit quan es destapen.

El gust pel bon vi ha propiciat, d'una banda, que el vi de la casa de la majoria dels restaurants tingui un mínim de qualitat i, de l'altra, que la majoria de cartes comptin amb una varietat prou destacada de vins (blancs, rosats i negres) de diferents procedències, cultius i tipus. Tot plegat passa a establiments de tipus estàndard, alhora que cada dia apareixen més restaurants especialitzats en vins o, millor dit, que estructurin els àpats al voltant del tast de vins de primera categoria. De la mateixa manera, els venedors especialitzats en vi de tota la vida, també han trobat una escletxa per ser espais de referència davant d'una nova munió de tastadors amateurs o nous amants d'un bon *buquet*. Perquè regalar o regar un àpat amb un bon vi també dóna llustre en els temps que corren. I és que el producte ha agafat tal volada que, al marge de les licoreries i els cellers de tota la vida, també han nascut comerços basats en la venda de vins de primera divisió, curiosament seleccionats i capitanejats per endòlegs que assessoren i instrueixen els clients tan detalladament com si es trobessin en un concessionari d'autòmòbils de luxe o en una botiga d'electrodomèstics Bang & Olufsen.

Des de fa més d'una dècada, no cal anar gaire lluny per trobar bons vins elaborats amb tanta cura com els reconeguts Ribera del Duero o Rioja (a la península) o Penedès o Priorat (a casa nostra). Sota la Denominació d'Origen Pla de Bages, fa temps que es produeixen vins amb prou solera i prestigi per competir amb els cellers productors de les primeres espases del mercat espanyol i europeu. Un mercat que sap reconèixer els bons productes que fa dos segles ja s'havien embotellat a la comarca abans que la plaga de la fil·loxera destruís tant la fecunditat de les vinyes com el prestigi dels nostres vins. L'embranchida engegada amb l'obtenció de la denominació d'origen l'any 1995 va propiciar, tres anys després, el naixement de la Confraria de Vins del Bages, que associa els amants del bon vi i difon la seva cultura a tot aquell qui ho desitgi. Paral·lelament, altres iniciatives personals i particulars també han anat contribuint, en els darrers anys, a fer de la degustació i el reconeixement del bon vi cada cop més popular fins a convertir-lo en un plaer cada cop més mundà. ■

el Sumari

De mes a mes **6**

Biografies anònimes
Conxita Parcerisas **9**

Observatori de natura
Jordi Badia **10**

TEMA DEL MES:
**El bon vi s'imposa
al mercat i a la taula**
Ferran Sardans **12**

A propòsit
Josep M. Oliva **20**

Cròniques de Lluçny
*Dani Tomàs-Gaimundiz, Pequín
Mònica Revull, Carcassona* **21**

Moure el món
*Estefania Ramallo
Meritxell Casas* **22**

Pou Jove

Masies del Terme
Els Balcells
Jaume Puig/Francesc Rubí **23**

Entrevista a
Jordi Bordas Garcia
Jordi Sardans **24**

Imatges de la dictadura
Ignasi Torras **29**

Tastets de motor
BMW X6: ADN superior
Enric Oller i Carbó **31**

Fila Cultural
La pintora Lourdes Fisa exposa
al Centre Cultural del Casino
Jordi Sardans **32**

Arts
*Llorenç Capdevila
Núria Matamala* **34**

Quadern obert
Joan Segon i Comellas **35**

L'ull de la càmera
Lluís Calderer **36**

el Cul del Pou **37**

Rosa Serentill i Carles Manzanares, durant la taula rodona al Casino

El mileurisme a debat, al Casino

El passat 1 d'octubre, es va fer una nova taula rodona, dins del cicle *Temes del Pou*, al Centre Cultural del Casino, sobre el tema: *Viure amb mil euros al mes*, que protagonitzava el reportatge central de la revista d'octubre i va comptar amb la presència de Carles Manzanares, secretari d'organització de Comissions Obreres del Bages, i Rosa Serentill, professora d'economia de l'IES Pius Font i Quer.

Lluís Calderer reedita els seus contes

El passat dia 9 d'octubre es va presentar al Casino la segona edició del llibre de contes de Lluís Calderer, col·laborador de la revista i autor de la secció *L'ull de la càmera*. Vint-i-quatre anys més tard de la primera edició, Edicions L'Albí, de Berga, de la mà d'en Jaume Huch, ens ha donat l'agradable sorpresa d'una nova edició amb les mateixes il·lustracions que Josep Barés ja va fer a la primera. Es tracta d'un recull de sis contes el primer dels quals dona títol al llibre. La resta són: *Aventura sota terra*, *Un altre conte de «Les mil i una nits»*, *Els nyocris del Llobregat*, *El laberint de la torre* i *L'home de Collbaix*.

**Vols saber què passa
a Manresa?**

**SUBSCRIU-TE
AL POU**

**Tel. 93 872 50 18
elpou@elpou.cat**

En defensa del Museu

Cap obra dels fons d'un museu no ha nascut, d'entrada, per estar en aquests llocs. Gairebé totes, doncs, han estat creades per a altres funcions. Funcions profanes i la gran majoria motiu de mediació religiosa. Val a dir, però, que no totes les obres assoleixen la categoria d'obra d'art, pel sol fet de la seva religiositat o profanitat. Només a una minoria la humanitat les considera portadores d'aquell plus que supera la mediocritat general. Una ullada global a la procedència de les obres en qüestió ens porta a constatar el fet que moltes han arribat als museus pel seu estat d'abandó i d'infravaloració, o sol·licitant seguretat davant possibles avalots iconoclastes. Altres provenen de robatoris a gran o a petita escala, diguem-ne possessions per l'anomenat *dret de conquesta*. I han estat tan immenses les conseqüències d'aquest *dret*, que si s'anul·lés, de cop molts museus quedarien gairebé despullats. Tampoc no podem oblidar les generoses donacions de pobles i ciutats, d'entitats, de particulars i dels mateixos artistes; com tampoc les adquisicions d'obres, directament des del museu, o per subscripció popular: dues actituds que estan a la base de la formació dels nostres museus catalans.

Al meu entendre, la importància dels museus ha estat, i és que han substituït la propietat i l'accessibilitat a les obres d'art d'uns pocs per esdevenir patrimoni de tota la societat. Tant se val si els museus són cosa de majories o de minories. La qüestió important és que han esdevingut un tresor de tots i per a tots. L'altre servei és aturar el moviment d'espòli i de robatoris; un moviment que encara circula, d'alguna manera, en el tenebrós món del col·leccionisme, del comerç d'art i d'antiguitats; un món on obres sagrades, també, esdevenen moneda de canvi, de compravenda i, sovint, motiu d'engany i de falsificació. Quan una obra entra en un museu públic, s'ha acabat amb l'especulació. Per a la responsabilitat dels museus, hi ha uns equips de persones preparades i professionalment especialitzades per vetllar, restaurar i tenir cura d'aquests dipòsits, creats amb els esforços de moltes generacions i amb la convergència de mil casualitats i circumstàncies; i també per guiar els visitants per les seves col·leccions, a fi que en puguin gaudir i treure'n millor partit.

Avui dia, la majoria d'obres originals, fàcils de transportar, són els museus; altrament, les còpies i facsímils, en molts casos, es troben en els llocs originals; sense que la bona gent s'hagi queixat mai que aquesta substitució els resti ni pietat ni devoció. Pensem en les pintures de Sant Climent i de Santa Maria de Taüll o en el Grup del Davallament de la Creu d'Erill la Vall, per exemple. Un museu, amb el temps, va esdevenint una obra unitària. Això sí, sempre oberta a l'ampliació de les seves col·leccions i a la millora dels edificis que les contenen; però, que hauria d'estar tancat al seu desmembrament, absolutament. I en aquesta qüestió, les entitats públiques, que tenen poder per fer-ho, haurien de pronunciar-se d'una vegada per totes. Ja que totes aquestes reclamacions avui no tenen cap sentit, judicialment parlant, perquè ja han prescrit. Sovint, la por de perdre vots porta les nostres autoritats a un silenci còmplice i desorientador. La demanda del bisbat de Barbastro, respecte del Museu de Lleida, ha obert la veda a demanar el retorn de les obres dels museus als seus llocs d'origen. En definitiva a desmembrar la unitat per retornar a la dispersió. Com si de cop ens dolguéssim, tots ple-gats, d'haver estat massa generosos en un moment donat i volguéssim retornar a aquella vella i egoista possessió tribal.

Crec que hauríem de saber discernir entre la gent que ha estat i és una benedicció per als llocs on viuen o on atarren i, aquells que tan sols es dediquen, de bona o de mala fe, a buscar motius de brega, de discòrdia i de divisió. És trist veure reduir la riquesa global de l'Evangeli, només a aquesta dura cita: *«No us penseu pas que hegi vingut a portar pau sobre la terra; no he vingut a dur pau, sinó espasa. Perquè he vingut a desunir l'home del seu pare, i la filla, de la seva mare, i la nora, de la seva sogra; i els enemics de l'home seran els de casa seva»* (Mt 10, 34-36). I em dol, encara més, que la causa de discussió, entre dos pobles veïns, siguin els fragments d'una obra del nostre petit, però estimat, Museu Comarcal del Bages (mal anomenat només de Manresa).

Josep M. Massegú i Bruguera

Feu-nos arribar les vostres cartes, d'una llargada màxima de 30 ratlles, amb el vostre nom, adreça i DNI, a l'apartat de correus 1 de Manresa o a l'adreça electrònica cartes@elpou.cat

Genescà, premi a la constància

No he cregut mai en els premis, ja que la feina ben feta hauria de ser l'objectiu de qualsevol professional, que actua així de manera natural i no només mogut pels calés, confusió molt arrelada en l'actual societat capitalista, en crisi, per cert. A més a més, tots sabem que molts dels premis que s'atorguen obeeixen als capricis dels amics, o en els casos amb interessos pecuniaris, a pactes i concessions entre alguns pseudointel·lectuals i el poder. Però per sort, gairebé sempre hi ha algunes excepcions. Aquest seria el cas de la concessió del Premi de Comunicació de Proximitat que ha atorgat la Generalitat de Catalunya al berguedà, nascut a Casserres, Josep Genescà, fundador i director de Ràdio Puig-reig. En aquest cas, ha estat sobretot el reconeixement oficial a una feina ben feta dins del camp de la comunicació local. Genescà també és corresponsal a les ones de Ràdio Manresa des de l'any 1978, quan el va fitxar Vicenç Comas. Ha fet de Ràdio Puig-reig una de les escoles de ràdio que ha servit de plataforma de projecció professional a diversos estudiants del mitjà. I també el seu cas és prou interessant perquè des d'una emissora municipal ha pogut assolir la independència suficient per fer del mitjà radiofònic, com ell mateix expressa, *«una eina de participació, d'integració, de promoció econòmica, cultural i social»*. Per tant, m'agrada molt aquest reconeixement a la constància d'un periodisme local a través de Ràdio Puig-reig que ha traspassat abastament les fronteres de la localitat, per convertir-se en un referent català, gràcies a la celebració de les jornades de Comunicació Fòrum 10, que ha permès interessants col·loquis amb polítics, científics, periodistes i acadèmics de primera fila del nostre país.

Ahora també voldria felicitar la periodista que es va iniciar al Pou, Anna Vilajosana, pel llibre que és a punt de publicar-se i que ens va presentar aquest mes, *Sentir Manresa. Una visió d'Anna Vilajosana*, en què ofereix una curiosa i interessant visió personal de la ciutat.

La Fira d'ONG torna a Sant Domènec

4 d'octubre. Una trentena d'entitats participen en la Fira d'ONG a la plaça de Sant Domènec, dins dels actes de la catorzena edició de Manresa solidària, i hi mostren la seva tasca contra la pobresa i la fam, i la seva lluita pel desenvolupament sostenible, l'educació, la pau i l'antimilitarisme.

La Seu estrena els vitralls del baptisteri

5 d'octubre. En el marc de la celebració del dia de la Seu, es presenta la restauració del baptisteri i dels seus nous finestrals, després d'una missa presidida pel bisbe de Vic, Romà Casanova. Els actes es clouen amb la col·locació d'una làpida commemorativa del mil·lenari de l'Abat Oliba.

La crisi econòmica arriba a l'Ajuntament

13 d'octubre. L'alcalde Camprubí, acompanyat per l'equip de govern, convoca els treballadors municipals al teatre Conservatori per explicar-los que la crisi econòmica impedirà complir alguns dels compromisos adquirits. Quinze dies més tard, s'aproven en el ple els impostos i taxes per al 2009, amb un augment del 4,9% i el pagament de l'IBI en dos terminis.

Un pare agraïeix un alumne del Lacetània

14 d'octubre. El pare d'un alumne de l'institut Lacetània entra violentament a l'aula i dona un cop de martell al cap a un alumne de 17 anys que s'havia barallat amb el seu fill. El pare passa a disposició judicial i després d'un judici ràpid és condemnat a 16 mesos de presó –que no haurà de complir– i 565 euros de multa.

Mor Jordi Ferrer

14 d'octubre. L'actor Jordi Ferrer Martínez, conegut artísticament com a Mag Ferr-Man, mor als 58 anys. Tot i que havia destacat en el món de la màgia, també era conegut per la seva participació en les Innocentades de Manresa.

Ecoviure promou la construcció sostenible

17 d'octubre. Manresa s'adhereix al Pacte d'Alcaldes per l'Energia, en el marc de la desena edició de la fira Ecoviure, que aquest any promou el debat sobre la construcció sostenible i les energies renovables, a més de la cuina ecològica, amb Isma Prados.

La FUB fa la festa de graduació

17 d'octubre. Un acte multitudinari al teatre Kursaal serveix per lliurar els diplomes de graduació a 235 estudiants

de les especialitats d'Infermeria, Fisioteràpia, Podologia, Logopèdia i Empresariales, després de la lliçó magistral pronunciada per Manel Jovells, director general d'Althaia.

Els metges celebren la Vigília de Sant Lluc

23 d'octubre. L'auditori de Caixa Manresa acull el lliurament dels premis de la Vigília de Sant Lluc, que s'atorguen a Josep Badal (Metge Jove), Josep Corrons (Vivències Mèdiques) i l'equip de la Unitat de Patologia Mamària d'Althaia (Bages de Ciències Mèdiques), mentre que el d'Història de la Medicina Catalana es declara desert.

Montilla inaugura la presó dels Lledoners

24 d'octubre. El president de la Generalitat, José Montilla, i la consellera Montserrat Tura inauguren la presó de Lledoners, a Sant Joan de Vilatorrada, amb capacitat per a un màxim de 750 reclusos. Milers de persones entren al centre penitenciari durant les dues jornades de portes obertes.

Primer Obert de Scrabble dels Països Catalans

26 d'octubre. Miquel Sesé, autor dels encreuats de l'*Avui*, guanya el primer Obert de Scrabble dels Països Catalans, que rep la participació de 45 persones, a l'hotel Pere III.

El Kursaal acull els premis de Cultura

25 d'octubre. El president de la Generalitat, José Montilla, i el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, lliuren els Premis Nacionals de Cultura 2008 al teatre Kursaal. D'entre els guardonats, destaquen el cardiòleg Moisès Broggi i la poeta i traductora Montserrat Abelló. Els treballadors de Pirelli esperen l'arribada del president al teatre després de protagonitzar una marxa reivindicativa, que ha aplegat unes 300 persones, pel passeig Pere III. Foto: Jordi Alavedra

Els prínceps presideixen la Jornada d'Economia de Caixa Manresa

29 de novembre. La Jornada d'Economia de Caixa Manresa tracta el tema de *L'empresa catalana i el món* i reflexiona sobre quines accions han d'impulsar les empreses catalanes. Els prínceps d'Astúries i de Girona, Felip i Letícia, assisteixen a una part de la Jornada, que es celebra per primera vegada a Món Sant Benet. Els prínceps també assisteixen al dinar de celebració del trentè aniversari de la UBIC, al Museu de la Tècnica. Foto: Caixa Manresa

Els gegants estrenen nous vestits

26 d'octubre. Amb una escenificació espectacular i la presència de 26 colles geganteres, el Gegant i la Geganta de Manresa estrenen a la plaça Major de la ciutat els nous vestits, en el marc de la celebració dels 25 anys de la colla manresana.

Valérie Tasso clou el cycle Sensuals

31 d'octubre. Una conferència de l'escriptora i sexòloga Valérie Tasso clou el cycle de promoció de la lectura *Sensuals*, que al llarg del mes inclou recitals de Manel Barceló, Joan Massotkleiner, Miquel DescLOT, Mercè Sampietro i Georgina Cardona, a més de la publicació de la *Guia de lectura* del cycle i el tercer sopar literari al Kursaal. ■

La Mediterrània lluita contra la pluja

30 d'octubre. L'espectacle *Les rates mortes*, de Xarxa Teatre, inaugura l'onzena Mediterrània, malgrat la pluja, que desllueix els espectacles de carrer durant bona part dels quatre dies de la fira, que el primer dia acull les estrenes d'espectacles com *Lo Riu*, de Miquel Gil, Eliseo Parra i Lúdia Pujol amb l'Orquestra de Cambra Tradicional de Catalunya o *Vellut*, de Manel Camp i Miquel Gil amb Factoria Mascaró. Foto: Jordi Alavedra

Una de freda...

L'administració catalana acostuma a anar tard en la majoria de les obres urbanístiques, però el cas de l'Ajuntament de Manresa passa de taca d'oli. No farem una llista de tots els incompliments dels últims mandats, però n'esmentarem dos casos significatius. L'un és el de la passarel·la que diuen que unirà el Barri Vell amb les Escodines. Aquesta idea original de l'Ajuntament convergent de Sanclimens, aleshores desestimada i criticada per l'oposició del moment, va ser recuperada per un suposat govern progressista. L'aleshores regidor d'Habitatge i Rehabilitació, Ignasi Perramon, va afirmar el juny del 2006 que l'obra estaria acabada a finals del 2007. Sense comentaris! Ara la regidora Àngels Mas s'atreveix a pronosticar el final de l'obra per al 2010. Alguns encara recordem la maqueta de la plaça de la Bonavista del 1982 publicada en llibres, que mai no ha estat realitat. La plaça està pitjor que mai, amb expropiacions pendents des de fa dècades, un pretès espai lúdic en forma de parc infantil que més aviat sembla una presó per a nens.

...i una de calenta

Ara fa 25 anys del naixement de l'Associació de Geganters i Grallers de Manresa, popularment Geganters. Just al final de la Transició, l'Ajuntament va avisar de l'estat de descomposició en què es trobaven les carcasses dels gegants vells, que van passar al Museu Comarcal de la Ciutat, i de la necessitat de fer-ne uns de nous. Durant aquests anys han sortit de manera ininterrompuda per la Festa de la Llum i la Festa Major, però també participen en sortides a l'estranger, en trobades i festes diverses, com per exemple la del 18 d'octubre al pati del Casino, on van celebrar la festa dels 25 anys. Però, l'acte més significatiu d'aquestes festes es va celebrar una setmana després, el dia 26, en què Manresa va acollir l'onzena Trobada Intercomarcal de Gegants i Capgrossos de les comarques de Bages i Berguedà, amb l'estrena dels nous vestits del gegant i de la geganta. L'entitat que actualment presideix Antoni Selvas gaudeix d'una bona salut i és un instrument de cohesió social entre les diverses famílies. Per molts anys!

gimbe

**EL TEU
ENTRENADOR
PERSONAL**

C/ Sant Antoni M. Claret 16
08240 Manresa
Tel. 93 874 48 07
Fax. 93 877 30 02

info@gimbe.com
www.gimbe.com

**CENTRE DE
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
MONTSERRAT**

Carrer de Jaume I, 8, 2n
Tel. 93 872 17 07
manresa@cpnl.cat

Parla.cat

Aprèn Català a Internet
www.parla.cat

**Espai virtual
d'aprenentatge que
posa a l'abast de tothom
materials didàctics per
aprendre la llengua catalana**

Parla.cat és un nou espai web per a la difusió de recursos, eines i materials didàctics relacionats amb l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua catalana. Parla.cat ofereix una proposta formativa que s'organitza en quatre nivells d'aprenentatge: bàsic, elemental, intermedi i suficiència. De moment, estan disponibles els cursos de nivell bàsic i elemental.

Els cursos s'ofereixen en dues modalitats d'aprenentatge, la modalitat lliure i la modalitat amb tutoria. La modalitat lliure permet l'aprenentatge totalment autònom ja que els materials són de lliure accés. La modalitat amb tutoria compta amb el suport d'un tutor o tutoria i és de pagament. La modalitat de tutoria és gestionada pel Consorci per a la Normalització Lingüística i l'Institut Ramon Llull.

ORTOPÈDIA MAZA

Treballem per donar solucions

- BOTIGA D'ORTOPÈDIA

- ORTOPÈDIA TÈCNICA

- ORTOPÈDIA ESPORTIVA

- SERVEI DE PODOLOGIA

Sant Josep/Tortonyes, 1-3 - MANRESA - TEL. 93 873 68 00

STYL

100.6 FM

FM

GENERACIÓ D'ÈXITS

Giovanni Timote Viana:

«El rap és la poesia del carrer»

Una foto meva i una altra amb el meu grup, els Anti-ràbia. Totes dues són a la plaça de la Font dels Capellans de Manresa

El meu somni és ser un cantant de rap. El rap és la poesia del carrer, que parla amb expressions del carrer. El rap és com un diari personal, pots explicar històries desconegudes, pots denunciar injustícies, pots expressar el que passa dintre el teu cap... sentiments, idees. Hem format un grup que es diu Anti-ràbia, som quatre amics del barri de la Font, Mateo que és dominicà, Cheick the black, senegalès, Luis, de pare dominicà i mare d'aquí, i jo, que sóc de Moçambic.

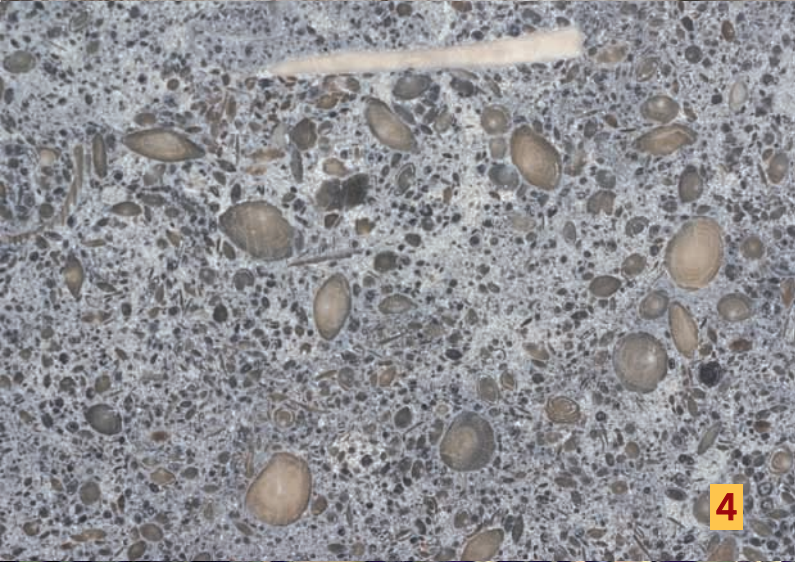
Tinc 16 anys, vaig néixer el 24 de juny de 1992, el dia abans que es signés la pau al meu país, després d'una guerra interna que va durar vint anys. Sóc de Beira, la segona ciutat de Moçambic. Hi he viscut fins l'any passat amb la meva mare. Es diu Ivonne i fa de secretària. Ens estimem molt, la trobo a faltar. El 2005, vaig venir de vacances a Manresa, a casa del meu pare. Vaig descobrir que també volia viure amb ell. L'admiro, ha estat sempre un aventurer. Es diu Hernani. Va ser boxejador, campió nacional del meu país més d'una vegada, i també toca la guitarra elèctrica i ha format part de grups a Moçambic. Visc, també, amb la Rosa, la meva madrastra, que és manresana i fa de professora i els meus 3 germans: Selene de 18 anys, que també és de Moçambic, i Farai de 4 i Guifre de 2 que són manresans. M'agrada viure amb ells.

No m'importa ser negre, vaig arribar a l'institut i vaig començar a parlar amb tothom, amb professors, amb companys grans i petits, de fora i d'aquí. No he tingut mai cap problema, i si he vist que algú venia amb males intencions he posat una ratlla i no m'he deixat. No m'agraden els conflictes. El primer que em vaig proposar va ser aprendre bé el català per sentir-me lliure, entendre-ho tot i no malferir del que puguin parlar els altres. Penso que a vegades és l'arrel d'alguns conflictes. La Mercè, la professora de l'aula d'acollida del Guillem Catà em va ajudar molt, només amb dos

mesos vaig aprovar el 3r d'ESO i vaig poder començar el nou curs a les classes normals. L'idioma oficial del meu país és el portuguès, que té molts sons iguals al català. Després amb els amics he après el castellà, millor dit, el sud-americà. Amb els amics dominicans parlem dels nostres països i m'ha sorprès les similituds que hi pot haver entre un país sud-americà i un país africà com el meu. Com que també són negres, tothom es pensa que sóc dominicà.

Vull intentar estudiar medicina aquí o al meu país, des de petit que ho penso. Tinc tiets que són advocats i professors a Moçambic i penso que si ells van fer una carrera jo també la puc fer. La primera sensació que vaig tenir a Manresa va ser de fred, de clima fred, de ciutat freda, de persones fredes... És una ciutat bonica, m'agrada, hi ha persones molt simpàtiques, però comparat amb el meu país la gent allà és molt més *amiga*. Un fill d'una persona del barri és fill de tots els del barri, qualsevol l'ajudarà o l'esbrincarà. Aquí he vist molta indiferència al carrer envers els altres, em costa d'entendre. De l'institut el que m'ha sorprès molt és la falta de respecte dels alumnes cap als professors. Va ser brutal, no entenia com era possible que passés una cosa així. Allà hi pot haver algú que es passi, però es respecten molt els professors, també he de dir que imposen molt més. La Rosa, la meva madrastra, ja m'explica que això ha canviat molt els darrers anys.

Els Anti-ràbia tenim projectes, ens han fet un vídeo i volem gravar un CD. Volem anar més enllà de la diversió, volem fer carrera. L'Anna del Casal de Joves de la Font és el nostre àngel, en ajuda molt. Ens va conèixer al carrer ballant hip-hop. Així també és com vaig conèixer els meus amics. El rap sovint parla de violència, d'immigració, de drogues... i sí que de vegades qui el canta és gent violenta que ho ha viscut, però nosaltres en parlem perquè és una realitat, sobretot en els nostres països. ■

Pedres milionàries

Historiadors i estudiosos del patrimoni arquitectònic parlen amb devoció de les pedres mil·lenàries, quan es refereixen a les construccions més antigues que han perdurat. Un passeig atent pels carrers de Manresa, més que pedres mil·lenàries, ens permetrà reconèixer i datar pedres milionàries; pedres constituïdes per fòssils, les restes d'éssers vius de milions d'anys enrere esdevingudes roca. Tot un salt d'escala del temps!

A la Catalunya central, en una franja paral·lela a la costa que va des del sud de la comarca d'Anoia fins al nord-est de la d'Osona i que comprèn bona part del sud i l'est de la de Bages, afloren les roques sedimentades fa uns 40 milions d'anys en un antic mar. Són roques de colors clars, gris o beix, ben diferenciats del to granatós predominant a les roques d'origen continental del nord de Manresa. Les roques sedimentàries marines contenen fòssils, ja siguin pocs o molts, microscòpics o de mida gran. L'extrem és el d'aquelles roques fetes pràcticament només per fòssils. Aquest és el cas de la calcària nummulítica, una roca dura i especialment compacta, constituïda per nummulits cimentats entre ells.

Els nummulits són fòssils en forma de lletnia, d'uns 5 mm de diàmetre tot i que de tant en tant n'hi ha algun d'1 cm o més, que corresponen a l'esquelet calcari d'un grup de protozous foraminífers, uns éssers unicel·lulars que poblaven abundantment el mar durant el període eocè. Dels porus de l'esquelet sortien com tentacles filaments de plasma per capturar l'aliment o per desplaçar-se. N'hi ha moltes espècies i, per complicar-ho més, tenien alternança de generacions. En morir i dipositar-se els esquelets al fons del mar sense que el seu carbonat de calci es dissolgués van formar-se les roques calcàries nummulítiques que avui trobem enlairades per moviments tectònics. Actualment els nummulits estan extingits; els coneixem només com a fòssils, tot i que d'altres foraminífers continuen ben vius. El nom científic *Nummulites*, igual que el popular de dinerets, es refereix a la seva forma de moneda o *nummus* en llatí clàssic. En alguns llocs apareixen solts, com grava, però el més habitual és trobar-los englobats a les calcàries nummulítiques.

D'aquestes calcàries nummulítiques se'n troben al sud i a l'est de Manresa. El pont natural de roca de les Arnaules, al vessant del terme de Manresa que mira cap al Pont de Vilomara, és fet de calcària nummulítica. També ho és la roca grisa que forma la part superior i més vertical del cingle de Tavertet, damunt del pantà de Sau.

Les calcàries nummulítiques s'usen en les construccions més fermes, ja sigui escantellades a cops de pic o tallades i polides; d'aquí que s'explotin en pedreres —a Castellgalí, Sant Vicenç i Talamanca, per exemple— i que sovint les trobem als edificis de la ciutat. Es continuen utilitzant en obres noves, sobretot tallades en lloses polides per fer terres o sòcols o recobrir parets. Sovint són de color gris fosc, on cadascun dels fòssils disseccionats destaca en to clar. La roca polida descobreix l'arquitectura interior dels nummulits, un delicadíssim treball d'orfebreria de la natura que cal mirar de molt a prop. No és pas als jaciments al camp on observarem més fòssils diversos, sinó a la ciutat, exposats al Museu de Geologia i repartits a les pedres de construcció.

Per un afortunat atzar, dos centres d'ensenyament de Manresa, el col·legi Oms i de Prat i l'institut Lluís de Peguera, llueixen magnífiques calcàries nummulítiques farcides de fòssils a les parets d'entrada al recinte. Algun professor ha tret mai els alumnes de l'aula i els ha explicat la paleontologia davant de les peces autèntiques a l'entrada? Qui repenjat d'esquena a la paret espera avorrit l'autobús, s'ha plantejat mai de donar-li la cara i entretenir-se a comptar quants tipus d'organismes que van viure al mar milions d'anys enrere hi sap identificar? Examineu aquestes parets de prop. Hi veureu una multitud de nummulits de totes mides, uns sencers, els altres tallats per un o altre pla mostrant l'estructura interna en cambres. De tant en tant hi despenquen d'altres restes fòssils, ja siguin closques de petxina, de cargol o d'ostra, pues d'eriçó i moltes més a l'abast dels paleontòlegs primmirats. Aquests murs de carrer menystinguts, tapats per cartells que anuncien banalitats i embrutits per guixades, fums de cotxes i xiclets enganxats, són murals dignes del millor dels museus de la ciència, esplèndids testimonis de la vida de fa 40 milions d'anys, la que ens ha llegat la roca que trepitgem i amb la qual construïm escoles per, paradoxalment, ensenyar ciències.

Qui sap si fou la contemplació diària de les pedres de l'entrada sumptuosa de l'institut Lluís de Peguera el que motivà el geòleg Valentí Masachs a estudiar en detall els diversos nummulits que afloren al Mal Balç fins a establir-ne la correlació estratigràfica precisa. Un carrer de la ciutat i el Museu de Geologia porten merescudament el seu nom. Però si el que volem és honorar-ne l'obra, cal valorar les pedres milionàries que mostren els fòssils, començant per les de l'entrada de l'institut. ■

Fotos pàgina esquerra:

- 1 – Detall dels nummulits, molts d'ells seccionats, a la pedra de la paret exterior del col·legi Oms i de Prat.
- 2 – Detall d'una petxina del gènere *Chlamys* a la pedra de la paret exterior del col·legi Oms i de Prat.
- 3 – Una calcària nummulítica tallada i polida, a la Via de Sant Ignasi, mostra en forma d'anella l'esquelet seccionat d'un eriçó enmig d'una matriu de nummulits.
- 4 – Detall de la mateixa roca polida, amb nummulits de mides diferents i una pua d'eriçó a dalt.
- 5 – Detall dels nummulits al portal d'entrada de l'institut Lluís de Peguera.
- 6 – Nummulits solts, procedents de Maïans (Castellfollit del Boix)
- 7 – Mur exterior d'entrada al col·legi Oms i de Prat. A la dreta, les escales més noves són fetes de calcària nummulítica tallada, mentre que a l'esquerra, el llarg mur que envolta el recinte és fet de pedres també de calcària nummulítica sense tallar que exposen les formes de nummulits, petxines i d'altres fòssils marins.
- 8 – Entrada a l'institut Lluís de Peguera, construïda en roca calcària nummulítica.

El bon vi s'imposa al mercat i a la taula

Des de fa aproximadament uns quinze anys, i coincidint amb la creació de denominacions d'origen com la del Pla de Bages, hi ha hagut un increment palpable de l'interès social per conèixer més a fons el vi i tot el seu entorn. Ara, la majoria dels consumidors renuncien a beure'n grans quantitats com abans i aposten per descobrir les noves sensacions i emocions que els aporten els vins de qualitat.

FERRAN SARDANS

De fet, hi ha qui assegura que ha nascut una nova cultura al voltant del vi. Així, cada vegada més botigues i restaurants focalitzen el seu negoci en la venda de vi de qualitat i, a més, als restaurants s'imposa cada vegada més l'ampolla de mida reduïda, una altra mostra més del fet que el consum massiu de vi està desapareixent en favor del de qualitat. Pilar Garcia, una de les cares més visibles del restaurant Las Vegas i la primera dona que va obtenir el títol de sommelier de tot Espanya (l'any 1992), pensa que «l'augment de l'interès pel vi és molt considerable. La gent l'aprecia més. Ara, es busca més la qualitat que no pas la quantitat. Hi ha hagut un crei-

xement de la demanda del producte de qualitat i un descens del vi de taula normal i corrent».

Joan Francesc Baltiérrez, secretari de la Denominació d'Origen Pla de Bages confirma que augmenta l'interès per saber apreciar i per tant consumir el vi de qualitat: «Tot plegat es nota, per exemple, en el fet que cada vegada impartim més curssets de tasts, i darrerament, són els joves els que hi tenen més presència. Ara mateix, hem començat un nou curs, i tenim 40 persones en llista d'espera. Baltiérrez, a més, també referma que els costums vinícoles estan canviant. «El vi de taula està en decadència, a causa, en part, dels controls d'alcoholèmia a la carretera. Per contra, els vins de qua-

litat estan creixent cada vegada més. Els que tenen el bagatge d'una denominació d'origen al darrere són els que més reclam tenen». El secretari de l'organisme que regula els vins bagencs també destaca que la gent que abans consumia d'altres tipus d'alcohol (cervesa, whisky, etc.) ara està entrant amb més insistència en el món del vi. «La gent s'hi està passant no pas amb la finalitat d'emborratxar-se, sinó amb la d'obtenir plaer a partir de les sensacions que provoca. El que realment interessa és conèixer-ne els diferencials: els colors, els gustos, les olors, la procedència...». Tanmateix, a causa d'això, també és cert que «cada vegada hi ha més gent que diu que en sap i en realitat no en té ni idea», afegeix.

El celler del Mas de Sant Iscle (fotos: Francesc Rubí / Jordi Alavedra / Ferran Sardans)

Venedors

Joan Tomasa, un dels comerciants de vi amb més *solera* a la capital del Bages a la seva botiga ubicada al primer tram del carrer dels *Esquilets* (Sant Joan Baptista de la Salle), també abona l'opinió que «el vi, cada dia va a més. La gent ara vigila més a l'hora d'escollir». Sobre els motius explica que rauen «en el tarannà de la gent. L'interès pel vi depèn de l'època en la que s'està. Abans el que bevia vi era un borratxo; ara, és senyal de saviesa. El canvi no ha vingut d'un dia per l'altre, sinó que és fruit d'anys d'evolució». Ignasi Pou, que va obrir fa un mes la botiga especialitzada en vins i caves anomenada El Bouquet, ubicada al carrer d'Urgell, es suma a l'opinió general explicant que «hi ha un creixement de l'interès social pel vi i tot el seu entorn. La gent ja no compra el vi barat del supermercat, sinó que, cada vegada més, hi busca noves sensacions».

Pou afegeix però que «malauradament, a Catalunya el creixement va a poc a poc. Desconec el motiu, però aquí estem evolucionant més lentament en aquest aspecte que a d'altres llocs. Per exemple, al País Basc, la tradició i el consum d'aquesta beguda estan totalment arrelats, com també al sud de França i a Andalusia, i no és pas perquè els vins d'allà siguin millors que els d'aquí». Per a Ignasi Pou, les principals causes d'aquesta eferescència són que «la gent vol ampliar coneixements sobre aquest camp. Els tasts, els cursos i algun programa de televisió han contribuït a l'augment de l'interès». Al seu torn, Jaume Pont, de la botiga Setè Cel, de la carretera de Vic, explica que en els darrers anys hi ha hagut un augment de l'interès per conèixer el món dels vins per part d'un sector cada vegada més ampli de la societat. «En els últims quatre o cinc anys hi ha hagut un creixement bastant notable de la voluntat de descobrir els secrets del vi i el seu entorn. Cada vegada hi ha més gent, últimament sobretot col·lectius i grups d'empreses, que assisteix als cursos que fem».

Productors

Josep Solergibert, del celler familiar amb el mateix nom ubicat al municipi d'Artés, certifica que «dels darrers vuit o deu anys cap aquí hi ha hagut més interès per conèixer nous vins, noves DO i nous cellers, i això crec que és a causa de la gran varietat de vins que pots trobar al mercat, a l'augment de la qualitat d'aquests vins i últimament, a la diferenciació que podem donar uns cellers concrets, amb llarga tradició, molta innovació, i les idees clares». La principal clau de la innovació creu que és que «ara es treballa amb varietats

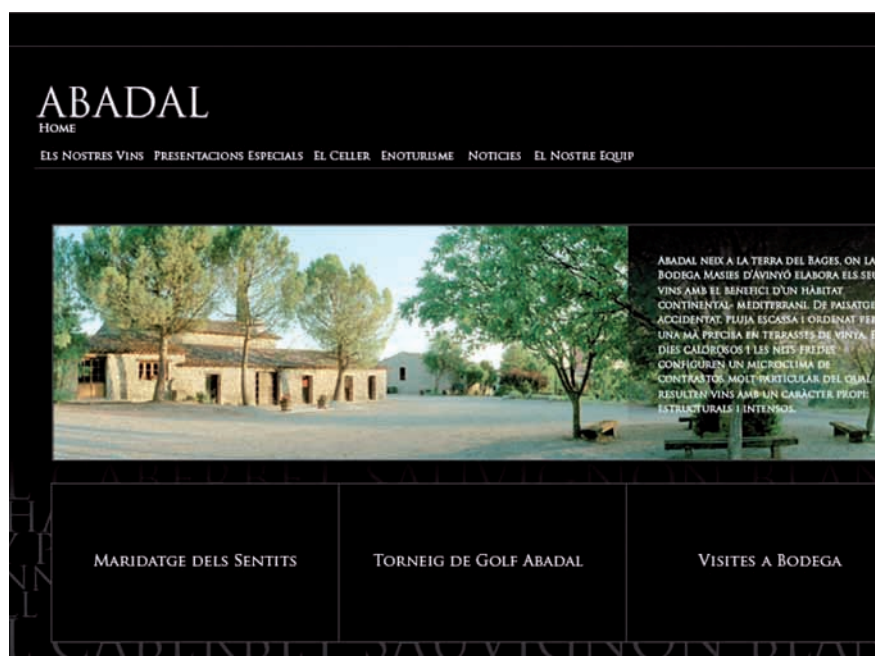
El celler Fargas Fargas, a Salelles

concretes, empelts concrets d'un clon especial per aquella terra amb aquella analítica de sòl, per aconseguir mai grans quantitats de quilos, i sí unes produccions determinades pel terreny, la massa foliar i el que volem vinificar».

També ho afirma Quim Fargas, del conegut celler de Salelles: «Ja fa uns quants anys que va sorgir l'interès cap al món del vi i segurament encara continua. Cada vegada hi ha un públic més ampli que s'ha aficionat a provar vins diferents, ha fet algun curs o ha assistit a tasts, coneix les varietats principals de raïm que es fan servir en la elaboració dels vins, i el vocabulari i els termes que s'usen en aquest àmbit ja no se'ls fan estranys. Aquest interès ha crescut perquè la vinya i els cellers també han evolucionat i han elaborat bons vins». Tot i això, Fargas creu que s'ha de ser prudent davant d'aquest boom, i matisa que no sap si «això és bo o dolent. És una situació diferent. Penso que la cul-

tura sempre és bona i adquirir coneixements és fantàstic però que tampoc cal caure en una situació elitista i tancada».

Núria Junyent, de Masies d'Avinó, empresa vinculada a la família Roqueta, defensa també la idea del creixement de la presència del vi a la nostra societat, i ho atribueix a la capacitat per apreciar els productes de la terra. Junyent creu que «estem en un moment social i cultural en què les coses que tenen una arrel autèntica en general desperten un gran interès. Lluny del balanceig de les tendències en disseny, que recullen més una emocionalitat i una estètica comunicativa a la qual se li associen certs valors que al cap d'un temps caduquen, el saber apreciar les distincions dels productes de la terra és un valor sòlid, que connecta amb el coneixement ancestral de la terra i les seves singularitats». Per altra banda, afirma que la professionalització del sector ha portat molt bons comunicadors que han començat a donar

A dalt, celler de la Cooperativa de Salelles. A sota, pàgina web de Masies d'Avinyó, empresa elaboradora dels vins Abadal i vinculada a la família Roqueta

aquesta informació real, «lluny de les generalitzacions que pretenien simplificar-ne el coneixement d'altres èpoques, però que eren una via morta per a l'evolució i formació del consumidor».

Per a Jaume Vilanova, del celler Mas de Sant Iscle, situat al peu de la Sèquia i tocant al parc de l'Agulla, l'increment de l'interès pels bons vins també és evident, tot i que fa notar que «inevitablement també estem notant la crisi d'aquests darrers mesos».

Una nova cultura

Al capdavant, la majoria d'experts, botiguers i viticultors coincideixen a diagnosticar el naixement d'una nova cultura del vi a casa nostra. Quim Fargas afirma que el vi «ja no és només un complement a la taula, és alguna cosa més.

És un producte que ens dona un plaer quan el consumim, se'ns obre un nou món i el volem conèixer». Núria Junyent, de Masies d'Avinyó, també assegura que ha sorgit una nova cultura, que, segons explica, encara «s'està construint. La connexió de coneixement entre la gent del sector i el consumidor s'estreny. En l'era de la comunicació, els llaços augmenten per tots dos costats. No només el consumidor rep contrapartides dels cellers i viticultors, sinó que aquests també reben les percepcions de més zones de tot el món i tenen més referents que mai. El resultat, com continua dient Junyent, és «una sinergia positiva que, al contrari del que sovint es comenta, no porta cap a la globalització de sabors, sinó més aviat cap a la necessitat per part dels productors d'aprofun-

dir en la diferenciació i singularitat que la seva zona i les seves varetats de raïm li poden aportar».

Per la seva banda, Pilar Garcia també dona suport a la idea d'una nova cultura. Garcia compara el vi «a l'art o la música. Hi ha una cultura entorn del vi, i sortosament, cada vegada hi ha més gent que la vol conèixer», explica. Joan Tomasa conclou que, definitivament, «el vi està de moda, sobretot entre els més joves». L'opinió de Tomasa es basa en el contacte diari amb els clients. Des dels cellers, la interpretació és més profunda. Com explica Núria Junyent, «el coneixement transversal de clima, agricultura, ciència i capacitat de ser sensibles en l'apreciació del seu resultat és un acte de cultura. És per això que no només ara sinó de fa molt de temps, el coneixement de tot allò que l'envolta és motiu d'un reconeixement social, ni més ni menys que com tanta d'altra gent que sap transmetre i donar llum a l'arquitectura que hi ha darrere de les arts i les ciències per tal que tots les puguem apreciar millor».

Distinció o popularitat

Per contra, Josep Solergibert assenyala que «més que això, penso que molta gent té ganes de provar vins i hi ha més cultura, coneixem més zones i cellers i podem parlar més clarament de vins». Quim Fargas matisa, però, l'afirmació que el vi és una forma de distinció social: «Pensem que més que un motiu de distinció social és un objecte de cultura, com molts altres productes gastronòmics imprescindibles en un bon àpat». També s'allunya d'aquesta idea Joan Francesc Baltiérrez: «més que distinció o reconeixement social, crec que el vi és una forma de reagrupament social. No només ens el bevem menjant,

■ **Joan Francesc Baltiérrez:** «Interessa molt conèixer el món del vi, però també cada vegada hi ha més gent que diu que hi entén i en realitat no en té ni idea»

■ **Ignasi Pou:** «La gent vol ampliar coneixements i ja no compra el vi barat del supermercat, sinó que, cada vegada més, hi busca noves sensacions»

sinó que en aperitiu o sobretaula és un mitjà de converses».

Marc Ávalos, que treballa de comercial a Vins Alsina a la carretera de Santpedor, David Holgado, Joan Juncàs i Francesc González són un grup d'amics que s'han afeccionat a fer petits tasts amateurs «en principi cada tres setmanes» explica el Francesc. «Si a algú no li va bé avancem o endarrerim la trobada per poder coincidir tots». Normalment, el tast es fa a casa d'un dels companys, «tot i que alguna vegada fem alguna sortida a locals especialitzats o fins i tot visites a vinyes i cellers». Per aquest motiu, i aprofitant els contactes del Marc, aquest estiu van ser a Peralada i van visitar indrets com les vinyes de la finca Garbet, arran de mar i prop de Colera, una extensió no gaire gran «però realment preciosa, d'on surt un dels millors vins de l'Empordà», relata el Francesc.

Les trobades entre aquests tastadors afeccionats van començar ara farà un any quan «un dels companys, al qual sempre li agradava xerrar dels vins, em va proposar fer un tast de vins. Tots dos ens vam engrescar i vam decidir fixar-ho un cop al mes, però de forma informal i reduïda. De seguida s'hi van afegir els altres dos amics que també hi estaven interessats». La inversió en la

compra de vins per als tasts no és gaire gran. Com comenta el Francesc, «tenim un pot comú però no hi posem gaires diners. Solen ser uns set euros per cap i això no implica gastar-ho tot i, de vegades ho acumulem per un altre tast. Acostumem a gastar entre quinze i divuit euros. Algun cop també ens firem, posem més diners, i provem algun super-vi. Amb el romanent que va quedant també fem un pot que fem servir per pagar el vi d'un soparet que fem cada cinc o sis mesos. És el que anomenem sopar de final de curs».

El funcionament de les trobades és senzill. «Cada vegada decidim quina mena de vi tastarem a la següent: blanc, negre o rosat; la denominació d'origen; el tipus de raïm etc. I a partir d'aquí el Marc fa la compra a través de Vins Alsina», diu en Francesc. «Normalment ho acompanyem amb una miqueta de formatge i llonganissa de pagès o tirem la casa per la finestra comprant salmó fumat o algun foie». El Francesc reconeix que el tema dels vins és una afició que enganxa. «No sabria dir d'on em ve l'interès. Sempre m'ha agradat. Suposo que tinc present que a casa sempre en veia, d'ampolles. Vaig començar a engrescar-me de veritat fa prop de tres anys quan vaig conèixer el Marc que ja tenia molta passió pel tema». Tot i que

no ha fet cap curs de tast, el Francesc explica que ha mirat «cursos dels que s'acostumen a organitzar entre setmana, però m'és impossible de compaginar amb la feina. En el futur, però, no descarto fins i tot fer-ne algun a distància». Mentrestant, s'informa del tema «indagant per internet i mirant d'aconseguir informació sobre com fer tasts, maridatges per acompanyar els vins i fins i tot, informació sobre alguns cellers que m'interessen». Ara també té un bon referent a la televisió. «El programa de TV3 En clau de vi, que fan el divendres al vespre i que també és pot veure a la pàgina web de TV3».

Rioja o Pla de Bages?

Arran del treball dels productors vitivinícoles de la comarca, i de la qualitat dels seus vins, l'any 1995 va néixer la Denominació d'Origen Pla de Bages. L'organisme agrupa onze cellers bagencs. El seu secretari, Joan Francesc Baltiérrez, explica que la tasca de l'organisme és difondre el vins del Bages arreu. A més, segons Baltiérrez, «la DO, de vegades, ha de fer el paper de dolent, ja que hem de passar inspeccions per assegurar que tots els cellers adherits respecten la normativa imposada pel departament d'Agricultura». Però, segons Baltiérrez, la DO Pla de Bages té

Mobiliari - Decoració - Disseny - Interiorisme

MacMobles

Mobles Poble Nou

c/ Cintaires, 24-26 MANRESA T. 938731994 www.mpoblenou.com

Els establiments especialitzats en el món del vi Bouquet (a dalt) i Vins Tomasa (a sota)

encara importants esculls, com per exemple el fet que «els bars i restaurants de la nostra zona tinguin més Riojas que no pas vins del Bages. Estem patint una mena de riojitis. Si vas a la Rioja, trobaràs que a les cartes dels restaurants només hi ha vins de la seva pròpia zona. Contràriament, aquí encara no hi ha aquesta confiança en el nostre producte. I no és pas perquè els vins d'allà siguin millors, si bé els vins Rioja

i els del Bages tenen la mateixa qualitat».

Pilar Garcia, del restaurant Las Vegas, també corrobora aquest fet: «Els vins del Bages són tant o més bons que els Rioja o Ribera del Duero, però aquests ens porten uns quants anys d'avantatge. La DO de la Rioja data de l'any 60, i la nostra del 95. 35 anys en aquest aspecte es noten moltíssim. En el món del vi tot es computa a llarg termini i evoluciona

lentament. Des del sector de la hostaleria, s'hauria de fer un replantejament important i donar més confiança als vins d'aquí, que són excel·lents i no tenen res a envejar als de la resta de l'estat. Les comparacions, però, sempre són odioses».

Sobre les controvertides comparacions, Josep Solergibert assenyala, però, que «hi ha qui diu que cal fugir de les comparacions, però en el tema dels vins, són molt divertides». Solergibert exposa les condicions de cultiu. «Al Penedès, són a poca alçada sobre el nivell del mar, la composició del sòl és molt diferent, la climatologia molt més suau, etc. A la Rioja estan a més alçada i, per tant, també juguen amb unes varietats diferents, i pots trobar-hi des de vins molt clàssics, fins a grans novetats. Al Bages no fem vins semblants als del Penedès ni als de la Rioja; al Bages fem vins del Pla de Bages». El productor artesenc destaca el paper de la Denominació d'Origen i el qualifica de «molt útil ja que, d'entrada, és un reconeixement per als viticultors i elaboradors i ens ajuda a anar units amb projectes i objectius clars. Paral·lelament, també és una garantia per al consumidor que sap que allò que beu ha passat uns controls de qualitat». Núria Junyent està d'acord amb Solergibert i afegeix que «la DO dona entitat a tota una zona que té caracterís-

Tintoreria

Gros

Tintoreria **RÀPID SEC**

Sant Cristòfol, 48 - Tel. 93 873 73 67 - C/ de la Pau, 44 - Tel. 93 873 16 17

■ **Francesc González:** «No descarto fer algun curs a distància. Actualment també indagant per Internet es pot aconseguir informació sobre com fer tasts i maridatges»

■ **Pilar García:** «Els vins del Bages són tant o més bons que els Rioja o Ribera del Duero, però aquests ens porten uns quants anys d'avantatge»

tiques similars, ajuda al consumidor final a reconèixer aquests productes i facilita molt la comunicació».

Jaume Vilanova explica que a Sant Iscle produeixen entre 80 i 100.000 quilos anuals, sobretot de Picapoll, però també de Sauvignon blanc i Merlot i Ull de llebre, i la distribució la fan bàsicament en el món de la restauració de la Catalunya central i mitjançant les botigues especialitzades. Vilanova ens comenta, de passada, que «la collita d'aquest any serà més curta però de bona qualitat».

Prestigi

Josep Solergibert remarca el fet que «sens dubte, el raïm més nostre és el Picapoll, una varietat autòctona del Pla de Bages, gairebé oblidada, i amb la qual avui dia estem elaborant uns grans vins. Per altra banda, el terreny i la climatologia de la comarca són excel·lents per cultivar varietats negres, sobretot Cabernet Franc, Cabernet Sauvignon, Merlot, i en algun indret, no tots, Syrah i Ull de lle-

bre». Núria Junyent, comenta que «els millors raïms de cada zona són els que per climatologia i tipus de sòl arriben a una maduració completa sense arribar

a la sobremaduració (és a dir el camí cap a fer-se panses). En aquest aspecte, el Bages com a zona freda per a la viticultura, té un gran avantatge ja que fins i tot les varietats primerenques arriben amb les primeres fresques de la tardor. Per tant, a més de les autòctones com el Picapoll, Sumoll o Mandó, cal incloure les foranes de cicle llarg com el Cabernet Sauvignon, que dona bons resultats gairebé a tot arreu, i com a distintives les varietats de cicle més curt com el Merlot Chardonnay o Sauvignon Blanc que en zones més meridionals tenen més dificultats per expressar la seva elegància i característiques varietals».

Aquest interès creixent pels vins i els seus valors no és només un patrimoni local, sinó que també ho és a nivell internacional. Els vins del Bages són apreciats en mercats que aprecien la contribució d'aportar un producte amb unes característiques singulars. Junyent diu que «els principals països que s'interessen

Establiment el Setè Cel

EL RACÓ DEL MOBLE USAT

30 ANYS D'EXPERIÈNCIA EN LA COMPRA I VENDA DE MOBLES

Piçà, Ferrer, 22-24-26 08240 MANRESA Tel./Fax 93 873 94 72 www.lasguias.com/elracodelmobleusat

■ **Jaume Pont:** «Els últims anys hi ha hagut un creixement de la voluntat de descobrir els secrets del vi. Cada cop hi ha més gent, col·lectius i grups d'empreses, que ve als cursets»

■ **Joan Tomasa:** «Abans el que bevia vi era un borratxo. Ara és senyal de saviesa. Definitivament, el món de vi està de moda, sobretot entre els més joves»

pels nostres vins són Estats Units, Canadà, el Regne Unit i els Països Baixos, que tenen una llarga tradició com a importadors de productes de qualitat. Però cada cop agafen més valor els cercles més entesos d'Àsia i altres països emergents com Brasil, on el desenvolupament econòmic empeny també la cultura gastronòmica». Quim Fargas, per la seva banda, explica que «en el cas del nostre celler només podem parlar d'exportacions a Bèlgica i Dinamarca. Som un celler petit i venem gran part de la producció al mercat més proper. Tot i això, aquests dos països valoren de manera excel·lent el nostre producte».

Futur

«La previsió de futur pels vins Solergibert és molt esperançadora, ja que tenim molt bona vinya, la millor tecnologia al celler, una llarga experiència tant a la vinya com al celler, i sobretot, la il·lusió de la família Solergibert per fer les coses ben fetes», explica Josep Solergibert. A més, de cara al futur, creu

que no es pot deixar de millorar aspectes, «començant pels cellers que ja intentem millorar dia a dia, la implantació en el sector de l'hostaleria, que cada vegada millora més, i l'arribada al consumidor en general. No ens podem relaxar ni deixar de millorar». Quim Fargas assenyala que el seu celler intentarà «seguir elaborant bons vins, estudiar les millors tècniques i estar al dia en aquest món tan intens». L'única cosa que creu que entre tots haurien de millorar és «la promoció, que els nostres vins estiguessin presents a tots els restaurants i botigues de Manresa i comarca. Tothom hauria de saber el que es fa al seu territori i si es consumissin millor que millor».

La intenció de Núria Junyent i el seu celler és «continuar contribuint a millorar encara més la imatge de la nostra zona. Per això, és molt important seguir fent la funció comunicativa i de formació de l'aficionat que tingui aquesta motivació. Només aquest coneixement permet que puguem prendre una copa de vi i gaudir-la més

enllà del seu preu, origen o etiqueta, valorant únicament la qualitat del producte. En aquest marc les grans condicions que té la zona per a la obtenció de vi, s'ha de traduir per força en un creixement d'aquesta activitat». Junyent afegeix que aquesta eferescència pels vins seguirà creixent. «És alguna cosa més que una moda passatgera, connecta amb la terra i això ressona a cada cèl·lula del nostre cos. Si a més tenim en compte la localització de gran part de la població en ciutats i amb un dia a dia apartat de la natura, crec que la viticultura posada a la copa és una finestra cap a aquests cicles naturals. Aquesta bona època també pot ser una bona porta d'entrada al mercat, continua dient Junyent, «d'altres companys que treballen la terra per explicar i fer arribar el coneixement del seu producte d'una forma rigorosa. Això farà que puguem gaudir d'una millor alimentació, no només en el terreny de satisfacció sensorial, sinó també des d'una visió de la salut i fins a la dimensió de valors

EL CAE
Plaça del Mil·lennari, s/n
Manresa
93 872 57 89
www.elcae.org

Cursos i monogràfics 2008-2009

Curs de Monitors i Monitores d'Activitats de Lleure Infantil i Juvenil
Curs de Directors i Directores d'Activitats de Lleure Infantil i Juvenil
Curs de Monitors i Monitores de menjador escolar
Monogràfics d'educació en el lleure: animació, jocs, recursos, etc.

Guitarra
Gestió d'associacions
Aula de teatre
Animació a la tercera edat

Programació completa a www.elcae.org

Inscripcions obertes

socials de la proximitat i consciència de territori i paisatge».

Crisi

Davant de l'actual panorama econòmic, la indústria vinícola de l'estat també comença a veure's afectada per la crisi financera mundial ja que moltes de les causes de la crisi són comunes a tots els sectors. A les zones agrícoles, el preu dels carburants es perfila com un dels motius més importants de l'increment de preus. Paral·lelament, la distribució del producte s'encarirà igual que el transport amb vaixell o avió de cara a les possibles exportacions. També la producció d'ampolles puja de preu, ja que els forns per fondre el vidre funcionen amb petroli o els seus derivats. Cada vegada resulta més difícil arribar a final de mes i aquest clima d'incertesa i inseguretat fa que les persones temin per la seva economia i per les seves ocupacions. Per això, la tendència de despesa és més conservadora a l'hora de gastar diners en l'oci concretat en dinars i sopars a restaurants, vacances i en els que es consideren productes de luxe. Molts restaurants, bars i hotels ja han començat a notar aquest efecte.

Pilar Garcia, sommelier del restaurant Las Vegas, assegura que «els restaurants sí que estem notant la crisi, i el vi n'és un dels principals afectats. Suposo que a les botigues no s'ha notat tant, però ara el que se sol descartar dels àpats és el vi». Jaume Pont, regent del Setè Cel, ho corrobora assegurant que «el nostre subministrament a restaurants ha baixat» i Joan Tomasa, per la seva part, explica que sí que han notat la crisi. «Amb xifres encara és difícil de precisar, però sí que és cert que ara la gent té el fre de mà posat». Ignasi Pou, de la nova botiga El Bouquet, explica que ha obert en plena crisi, «per tant no puc avaluar si he notat o no la crisi. El que sí que es nota és la por de gastar que té ara la gent, no només en el tema del vi». ■

**ARMARIS
A MIDA**

**sense
obres**

C. Cos, 31 baixos
Tel. 93 872 94 33
Fax 93 875 31 04
08240 Manresa

**MARCS D'ENCÀRREC - MIRALLS
PINTURES - OBRA GRÀFICA**

Mel, 13 - Telèfon 93 872 65 58 - 08241 MANRESA
a/e: eltallersp@terra.es

teixits - decoració

L'Orquídia

Sala Solé, S.A.

St. Joan Bta. de la Salle, 12
08241 MANRESA

Tel. 93 872 52 22
Fax 93 872 18 74

DISSENYEM LA TEVA IMATGE

Cartells de gran i petit format,
sobre suports i acabats d'alumini.

Estampació de Samarretes,
Mouse pad, Puzzles, Carpetes, etc...
amb vinil, transfer, serigrafia.

Displays i Publicitat.

Retolació petit format.

Targetes, papereria, disseny...

Barcelona, 88 • 08242 Manresa
Tel. 93 878 42 90 • Fax 93 878 42 92

Av. Bases de Manresa, 49 • 08242 Manresa
Tel. 93 874 37 05 • Fax 93 873 68 39

REMSA

remsa@remsasl.com • www.remsasl.com

JOSEP M. OLIVA

jmoliva@elpou.cat

Prou discursos

L'Associació de Veïns de la Plaça de Catalunya ha pres una decisió que hauria d'haver sortit als telenotícies i que –almenys que jo sàpiga– no ha transcendit més enllà de la informació local.

Els dirigents veïnals d'aquell barri han acordat no convidar més polítics a les inauguracions que faci la seva associació. El seu president, Víctor Feliu, ha dit que ho han decidit així perquè estan tips de veure com els polítics incompleixen les seves promeses i estan tips també de les seves paraules buides. La resolució dels

veïns de la plaça de Catalunya m'ha causat una agradable sorpresa, però, sense desmerèixer-la, hi ha una cosa que encara em sorprèn més i és que no hi hagi hagut abans cap altra entitat que hagi caigut en un fet tan obvi i hagi pres la mateixa decisió que ells. El que no em consta que hagi dit el Víctor Feliu és que aquesta iniciativa, que als meus ulls els honora, deu ser també benvinguda per a aquells mateixos polítics que s'estalviaran d'anar a complir amb un discurs de rigor pronunciat com una obligació del seu càrrec. Fa ben pocs dies el lapsus que va tenir Mariano Rajoy en referir-se a la desfilada de les forces armades com un «conyàs» que li tocava aguantar l'endemà ens donava la mesura de com es viu aquesta qüestió des de l'altra banda. En el cas del Rajoy hem de

suposar que per a molts dels que els tocava desfil·lar en aquell acte també els devia suposar un «conyàs» considerable, però algunes regles no escrites obliguen els uns i els altres a mantenir un engany recíproc, un engany gairebé acordat, que és en la base de la majoria d'actes oficials, des d'una recepció d'ambaixadors fins a la inauguració d'una exposició de pessebres: Jo faig un discurs per complir i vosaltres l'escolteu fingint interès; jo us vanto d'alguna manera i vosaltres m'aplaudiu. Després prenem un pica-pica mirant el rellotge i tots ens retirem amb la sensació d'haver quedat bé.

Els discursos oficials són tan intercanviables com els qui els pronuncien i, de fet, a un cert nivell, ni tan sols

són paraules que hagin estat escrites pel qui les diu. Per posar un exemple al vol, en tenim prou de fixar-nos en una noieta que va saber situar-se, de nom Carme Chacón, i que un bon dia va ser nomenada ministra d'Habitatge. Suposo que des del primer moment en què va accedir al càrrec va parlar dels problemes de l'habitatge com si hagués estat preocupada per aquell tema des que tenia ús de raó. Pocs anys després, en ser investida ministra de Defensa s'ha posat tan de ple en aquella obra que si no fos perquè l'hem coneguda fent altres

papers creuríem que porta l'esperit militar a la sang i es dutxa xiulant una marxa. I un, sense que vulgui ser crític –n'hi ha prou amb no ser estúpid–, no es pot creure de cap manera que els seus discursos sorgeixin d'un sentiment propi ni menys encara d'una reflexió madura i elaborada a través de molts anys de vocació castrense. Per dir-ho ras i curt: tot és una gran cagarel·la. Tan se val que se sigui ministra de Defensa com directora general d'Adopcions (càrrec que trobaríem tan natural que existís com que no), els discursos que pugui pronunciar els podrem trobar millor o pitjor argumentats però mai ens podran semblar sincers. Situats en un terreny més proper estem una mica saturats de parlaments on es fan servir expressions que mai no podrien sortir

d'una persona del carrer. O és que algú es pot imaginar una conversa real en la qual algú, per molt il·lustrat que sigui, faci servir expressions com «voluntat política», «reptes de futur» o «projecte integrador»? És més: si sentiú algú que us parla d'un *projecte integrador*, desconfieu d'ell. Segur que és algú que no viu de les seves mans o bé aspira a no fer-ho. És impossible que els seus problemes tinguin res a veure amb els vostres. Crec que la gent de la plaça de Catalunya ho han entès molt bé i per això han decidit no donar-los més peixet. No crec que els enfarfegin els protocols –que de vegades fins i tot poden ser macos– sinó que estan cansats de veure com se'ls mofen. ■

**L'Associació de Veïns
de la Plaça de
Catalunya ha pres
una decisió que
hauria d'haver sortit
als telenotícies**

altec.com

Internet de banda ampla professional
Allotjament i registre de dominis
Allotjament de servidors als Datacenters
Servei de Telefonia IP / Veu IP

C/Barcelona, 2 - Manresa - www.altecom.cat - altecom@altecom.cat - 902 123 902 i 93 874 20 59

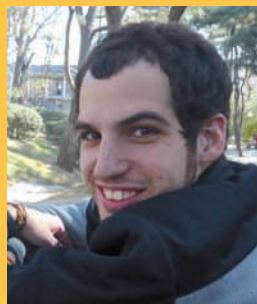
DANI TOMÀS-GAIMUNDIZ

MÒNICA REVULL

De Pequín estant

Fa ja uns dies, en un dels meus freqüents rampells nostàlgics, revisava els correus que vaig enviar a familiars i amics el mes de juliol de l'any 2007, tan sols uns dies després d'arribar per primer cop al país i la ciutat que tan generosament m'han acollit durant gairebé un any i mig. Aterres per primer cop i encara sense residència, et mous nòmada de casa dels amics a l'hostal. Amb cert complex de gasteròpode, sents l'estranya sensació de considerar la teva vella maleta com a poc menys que una llar. Beijing sorprèn sempre al nouvingut, en positiu o en negatiu, com un retrat picassà t'agrada o et desagrada però mai no et deixa indiferent. Enmig d'una atmosfera grisa i carregada, perceps una ciutat estèticament pobre però humanament rica. Just després, encara amb la consciència impregnada d'imatges, sons i olors decideixes compartir amb els amics i residents *veterans* les teves primeres impressions del país. Entre la comprensió i la condescendència et responen: «*Bé, acabes d'arribar a Xina, encara és d'hora i duus poc temps. No pots jutjar-la*».

Després passen els dies, les setmanes, els mesos... Viatges per àrees on el temps va molt ràpid, massa ràpid. En d'altres, senzillament la cíclica roda del temps sembla que ha deixat de girar. Et mous amb trens d'alta velocitat i amb estris atrotinats. Parles amb la gent, optimistes crònics o pessimistes desinflatos. Crítics i acrítics. Idealistes i pragmàtics. Espavilats i conformistes. Riallers i antipàtics. Sopes en bons restaurants i dines en abjectes cantines. Veus els seus canals de televisió i et solidaritzes amb els seus mals moments. Et desesperes quan sents per enèsima vegada la paraula «*Ao-yun-hui*» (Jocs Olímpics). Visites moderníssims, espaiosos i vastos museus i en tornar a casa, gairebé sense adonar-te'n, observes que a la habitació on tens un armari, una taula i un ordinador, en el pis contigu hi ha cinc lliteres on s'allotgen deu dels teus veïns. Vas al banc i un senzill tràmit et costa un matí sencer. Malhumorat, a la tarda quedes amb un amic al qual arrencar-te un senzill somriure li costa tan sols un segon. La vida continua i un bon dia en passejar pels mateixos carrers t'adones que ja no mires la gent, el paisatge urbà. Camines i prou. Mires enrere i penses que òbviament després d'un temps és lògic que et sorprenguin ja menys coses que el dia en què vas arribar. La vida continua i un dia reps una visita d'un vell amic que just al arribar et pregunta: «*I doncs, ara que portes ja bastant temps aquí, què en penses de Xina?*». Mires enrere i després d'uns segons respon: «*Precisament per això, crec que ja no puc jutjar-la*». ■

Dani Tomàs-Gaimundiz estudia xinès a la Universitat de Llengües Estrangeres de Pequín (<http://galdeferro.wordpress.com>)

Mònica Revull viu a Carcassona, on fa classes d'idiomes en escoles de primària

Des de Carcassona

Una ciutat del sud-oest de França, al Llenguadoc occità, amb molta anomenada pel seu majestuós castell medieval *La Cité*, que cal remarcar que és un barri on viuen unes cent persones. A l'anomenada *Cité* hi podem trobar: hotels, bars, restaurants i moltes botigues amb tota mena de souvenirs. Al juliol, des de fa uns anys s'hi celebra el Festival d'Été de la Cité, durant el qual s'hi poden escoltar concerts ja sigui de grups del país o d'arreu del món, veure-hi representacions teatrals, escoltar òpera i no podem oblidar els concerts de música occitana.

Passa per Carcassonne el famós Canal du Midi, que és navegable de la mar Mediterrània fins a l'oceà Atlàntic, i pels costats del qual es pot anar amb bicicleta, caminant, corrent o simplement passejant. És important de precisar que tant la Cité com el Canal du Midi estan classificats al patrimoni mundial de la Unesco. Després trobem el centre de la vila, anomenat La Bastide, amb la coneguda place Carnot, on cada dimarts, dijous i dissabtes al matí s'hi instal·la el mercat de fruites, verdures, olives, flors, etc. A la vora també hi ha un mercat de roba. El centre de la ciutat és molt comercial. Hi ha tota mena de botigues, és una de les ciutats de França que per tenir al voltant de 45.000 persones té més comerços per habitant. Hi tenim un aeroport en el qual cada dia hi ha vols directes cap al Regne Unit, Brussel·les i Irlanda, a causa dels novins-

guts que s'han instal·lat o que s'instal·len a la regió. Hi ha molt moviment entre Carcassona i el Regne Unit. Aquests trajectes són duts a terme per la companyia *low cost* Ryanair.

Aquí la vida és agradable a causa del bon clima, amb més sol que al nord de França i això fa que la gent en general sigui més oberta, simpàtica i disposada a escoltar l'altre. La gent viu al carrer aprofitant el bon temps i ho podem veure per les diferents terrasses de bars i restaurants de la vila. Durant tot l'any hi ha diverses celebracions. A finals d'agost se celebra *La semana española*; pels volts de Nadal la ja esmentada place Carnot, esdevé una pista de patinatge sobre gel i hi ha paradetes artesanals amb motius nadalencs i d'altres temes. Carcassona està ben situada, a la vora de la muntanya, els Pirineus i a 60 km hi tenim la platja. Cal dir que de tant en tant el vent bufa i aquí l'anomenen «*el vent que fa tornar boig*». Nosaltres fa dos anys que hi vivim, el meu marit Johann, la nostra filla Aïna de set anys, el nostre fill Noé de disset mesos (nascut a Carcassona) i jo mateixa i ens hem adaptat amb molta facilitat. Des de fa un mes he tornat al món del treball per fer classes de llengües vives, alemany i anglès, en dues escoles públiques de primària de la ciutat, la qual cosa em permetrà de fer noves amistats en el món laboral carcassoní. ■

Estefania Ramallo

SOMRIURES D'HOSPITAL

Amant del teatre des petita, l'Estefania Ramallo començà a formar-se com a artista a Santiago de Compostel·la. Allà cursà un postgrau en Art Dramàtic i més tard va venir a Barcelona per estudiar a l'Institut del Teatre. Quan encara vivia a Galícia solia assistir al Festiclown, el Festival Internacional de Clown, que li brindava l'oportunitat de conèixer mestres de la talla de Jöns Papilla, Pablo Muñoz o Sergio Claramunt (PayaSOSspital). El 2006, després de veure *Le Rire Médecin* es va dir a si mateixa que volia ser pallassa d'hospital. Una bona amiga, també *clown doctor* a Escòcia i que treballava a Hearts & Minds li explicà que l'ONG Pallapup@s, Pallassos d'Hospital volia engegar el projecte a Manresa. No s'ho rumià dues vegades. Fa ben poc va fer 1.300 quilòmetres deixant enrere tot el que tenia a Galícia per venir expressament a complir el seu somni: ser una pallassa d'hospital. A la fotografia, la Carolina (dreta) amb la Laia Pineda (*Amina Biodramina*).

LA FRASE

«Molts estudis afirmen que el riure té efectes beneficiosos per a la salut dels malalts»

—*En què consisteix la teva feina?*

—Tenim dos projectes paral·lels, un a planta i un a quiròfan. A planta visitem els infants a l'habitació i fem una actuació adaptada a les seves necessitats mitjançant la improvisació. I a quiròfan els acompanyem des que entren a la sala d'espera fins que en marxen. Mentre els preparen per a l'anestèsia els ajudem a relaxar-se i així facilitem la feina de l'equip sanitari. Treballem sempre en parella. La meua companya es diu Laia Pineda, és l'*Amina Biodramina*.

—*Què és un pallasso?*

—El pallasso és el nen que tots portem a dins, que no té tabús, que vol ser com els adults però que mai no ho aconsegueix. El pallasso és un provocador d'emocions, sentiments i sensacions. Fa riure amb la seva visió del món i els seus intents de plantar cara als fracassos. No interpreta el que li passa, ho viu i reacciona als impulsos.

—*Quina és la formació que rebeu?*

—Tenim formació artística genèrica de l'art del Clown i les seves branques; mèdica, que imparteixen especialistes dels propis centres hospitalaris (cirurgians, anestesisistes, infermers...); i psicològiques, que són fetes per una psicòloga especialista amb l'objectiu de treballar les tensions i les angoixes acumulades.

—*M'imagino que no deu ser fàcil actuar davant de determinades situacions...*

—Les persones que visitem no hi són per voluntat pròpia. No és el mateix que treballar per a un públic que et ve a veure per passar-s'ho bé. Però no és difícil si tens la formació i preparació necessàries, per això l'entitat dóna suport psicològic.

—*Adapteu la vostra actuació a cada nen?*

—Les actuacions estan fetes a la mida, segons l'edat de l'infant, la patologia que pateix, l'estat de la malaltia, situació familiar, cultural, social... Tota aquesta informació la rebem a través de l'equip sanitari i permet valorar quina serà la manera més efectiva de reduir la tensió de l'infant i la seva família.

—*Què és el més dur d'aquesta feina?*

—Que no es faci en tots els hospitals i centres de tot el món.

—*I el més dolç?*

—Rebre cada dimarts i dijous al matí una mirada, una paraula, un gest, un somriure.. Està ple de moments dolços!

—*Com va el servei des que va començar a funcionar a Manresa?*

—Nosaltres sentim que hi ha molt bona resposta per part de tot el personal sanitari en relació a la nostra feina. Ha estat molt lent perquè el camí cap a l'acceptació dels pallassos terapèutics per part d'altres professionals de la salut és a vegades dubtós. Però sembla que s'hi han acostumat i moltes vegades ens ajuden fins i tot en les improvisacions.

—*Creus que n'hi ha prou amb el que feu o s'hauria de potenciar més aquest projecte?*

—Mai no és suficient. Hi ha molts estudis que afirmen que el riure té moltes efectes beneficiosos per a la salut dels malalts i la presència dels pallassos pot millorar certs aspectes de l'experiència tan pediàtrica com de gent gran. ■

El Grau

La majoria dels caminants que pugen al Collbaix passen pel camí que arrenca d'aquest mas i que travessa el bosc del mateix nom. Des de l'obertura de l'eix transversal té una presència dominant en el paisatge de l'entorn, que presideix sota la falda de la muntanya. Documentat ja

l'any 1719, havia pertangut als descendents de la família Torrents Burés, els antics fabricants tèxtils propietaris de ca la Buresa, fins que fou adquirit fa vint anys pels antics masovers, que també en menen la terra. De l'entorn cal remarcar l'aqüeducte, encara força ben conservat, que duia l'aigua del torrent, mitjançant una sínia, fins a la bassa del peu de la

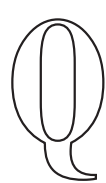
casa. Destaca també un espaiós celler amb dos grans bocois, testimoni de la importància que hi havia tingut la vinya, i a la planta superior una gran i lluminosa eixida encarada a Montserrat. Malauradament, el desdoblament de l'eix i el consegüent desplaçament del camí vell de Rajadell envairan ben aviat encara més els voltants del mas. ■

Jordi Bordas Garcia

Metge, especialista en toxicomanies, treballa a l'hospital Benito Menni de Sant Boi de Llobregat. Abans havia treballat durant setze anys al Centre d'Atenció i Seguiment, de Solsona. Expert en cinema, és president de Cine Club Manresa i fa de crític al diari *Regió7* des de fa 25 anys i també a la revista *Faig*. Darrerament forma part dels Geganter de Manresa.

Quina és la teva feina com a metge?

—D'entrada, m'hi poso a les nou i tinc visites, noves o de seguiment. També tinc pacients que vénen al Programa de Manteniment Metadona per superar la seva dependència de l'heroïna. Puc atendre alguns casos urgents i de tant en tant vivim alguna situació de perill, ja que hi ha algun malalt que ha agredit algun membre de l'equip. Per tant, és una feina on no saps mai el que et trobaràs. Hi poden haver incidències per la complexitat del malalt. És una feina molt intensa.

—Com definiries un boig?

—Un malalt psiquiàtric és aquell que té una malaltia en el cervell. Com que es tracta d'una malaltia psiquiàtrica, tot i que amb els anys n'ha canviat molt la percepció, encara té un cert estigma, que lliga amb la teva pregunta. Em trobo amb molts malalts que el primer que em diuen és que no són bojos. Sempre els responc que, per exemple, davant d'un diabètic no l'anomenarem per la malaltia, sinó pel seu nom: Pepet, Jordi, etc. Cal fer fora les etiquetes. És cert que a la nostra societat encara hi ha capes a les quals costa d'acceptar els problemes d'un òrgan com el cervell, mentre que sí que accepten els del pàncrees. Insisteixo que s'ha guanyat molt, però encara hi ha prejudicis. Curiosament, a Sant Boi, corre la dita popular de ser la ciutat dels bojos que ja s'ha convertit en una tradició; els malalts mentals s'hi senten protegits perquè se senten còmodes dins del context ciutadà, semblant d'alguna manera a la relació entre Manresa i Ampans, que amb els anys ha format part del nostre paisatge quotidià i s'ha assumit amb naturalitat. Observa que encara avui alguns membres de la societat accepten que s'estigui de baixa perquè t'han operat un genoll, però no per tenir una depressió. I, encara més, si entrem en el terreny de les toxicomanies, que és on les malalties mentals arrosseguen més prejudicis, començant pel concepte de vici, que no suport. A veure si aquests ignorants entenen d'una vegada que ningú no decideix ser malalt de diabetis ni de cocaïna. Això no vol dir que si ets malalt de diabetis i et prens quinze pastissos de xocolata, aleshores siguis un malalt irresponsable. Agradir o no, el

tema de les malalties mentals, dissortadament, cada vegada va a més.

—Diuen que de la genialitat a la bogeria només hi ha un pas?

—Aquest és un tema estudiat i molt interessant. Alguns escriptors del segle XX van patir trastorns bipolars. En un altre extrem, més aviat romàntic, s'idealitza la figura del boig com a il·luminat. Penso que és important tenir en compte que al darrere hi ha una persona que té uns sentiments, unes idees i unes inquietuds que poden ser creatives. També crec que s'ha d'evitar sempre dir que com que ets un malalt mental ets menys que un altre. Aquest seria el concepte bàsic: no ets més ni menys que un altre.

—N'hi ha més a fora que a dins?

—De vegades a la feina fem la conya de dir allò de «no están todos los que son, ni lo son todos los que están». Hi ha malalties mentals que incapaciten una persona en el seu dia a dia i altres no. Hi ha persones que tenen depressions i després ja no en tornen a tenir. En canvi, hi ha malalties en què s'ha avançat força, com l'esquizofrènia, però que condiciona molt més la persona i afecta l'1 % de la població.

Malalties psiquiàtriques

—Com han evolucionat les malalties psiquiàtriques?

—Cada vegada se'n coneixen més les causes i els tractaments i també s'ha avançat en l'enfocament social. Quan vaig començar a fer pràctiques l'any 1979 tan sols tenia un despatxet a l'hospital de Sant Andreu. Per tant, en trenta anys s'ha millorat molt en infraestructures, amb la creació dels centres de salut mental i amb recursos.

—Però també han sorgit més casos, oi?

—Sí, bé, hi ha dos factors fonamentals. La vida va canviant i la societat és cada vegada més estressant i competitiva, el que afecta d'entrada a les persones amb una certa vulnerabilitat que tenen més possibilitats de patir unes certes malalties psiquiàtriques. L'altre factor és el diagnòstic. Sabem que hi ha moltes persones que no van al metge, fins i tot en situacions terminals, d'aquestes malalties que sempre val la pena tractar. Ara es diagnostiquen més casos d'Alzheimer, però és perquè la gent viu més anys i algunes d'aquestes malalties tenen temps d'aflorar.

«Les malalties mentals arrosseguen prejudicis, començant pel concepte de vici, que no suport. A veure si els ignorants entenen d'una vegada que ningú no decideix ser malalt de diabetis ni de cocaïna»

—*Només alguns malalts psiquiàtrics són recuperables per a la societat?*

—Això és metafísica pura. Hi ha malalties més difícils que altres, com l'esquizofrènia, que pot condicionar més la vida d'una persona, però tot i així s'ha millorat molt i el nostre objectiu sempre és que la persona pugui arribar a normalitzar la seva vida. Com a metges sempre hem de lluitar per poder donar al malalt la millor qualitat de vida possible. En el cas de les malalties més greus, com el trastorn de personalitat antisocial, és molt difícil de ser recuperat per la societat, perquè un individu psicòpata no té consciència moral, de manera que pot matar les persones que sigui, estar ingressat uns anys a la presó i quan torni a sortir pot tornar a matar.

—*Has tingut alguna experiència que t'hagi impactat especialment?*

—Moltes. És una feina molt intensa on vius situacions difícils, en les quals el tòpic que diu que la realitat supera la ficció és real. Situacions, comentaris, incidències et posen en situació de risc físic i psicològic. Mantenim un cert distanciament, ja que tenim clar que un pacient no pot ser el teu amic i per tant no ha d'asseure's al teu costat sinó a l'altra banda del despatx, de manera que vegi que davant seu hi ha un terapeuta. Ara bé, distanciament tampoc no vol dir que hi hagi d'haver una fredor. Es tracta de trobar un equilibri amb el malalt donant-li un tracte afectuós i adequat, evitant la fredor i la deshumanització. És un repte.

—*Coneixes algun internament d'un presumpte malalt per part de la seva família, per treure'n un benefici econòmic?*

—Recordo l'etapa de formació, on alguns dels psiquiatres que em van formar parlaven sovint del manicomi, en què m'havien confirmat que per interessos econòmics havien passat casos com els que tu dius. Puc afirmar, doncs, que m'havien explicat que aquestes pràctiques succeïen. Actualment és molt més difícil que es doni, bàsicament per qüestions de diagnòstic, que comporta decisions de gran responsabilitat que pren conjuntament un equip de metges. Per a qualsevol incapacitació hi ha tot un complicat procés mèdic i legal en què hi ha diversos estaments implicats.

—*Quines diferències estructurals hi ha entre els centres de Martorell i Sant Boi?*

—Són de la mateixa institució religiosa, les Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor de Jesús. Continuen manant, tot i que els dos hospitals pertanyen a la xarxa pública.

—*Amb els recursos actuals n'hi ha prou per atendre les necessitats del país?*

—No, ja que no donem abast, en uns moments en què la pressió assistencial és brutal i no podem treballar encara amb les condicions més adequades a cada situació. Personalment estic ubicat dins l'hospital Benito Menni de Sant Boi i el nostre equip ha de cobrir una àrea de 300.000 habitants, ja que som el centre de referència i ens hem de fer càrrec dels malalts de Castelldefels, Viladecans, Gavà, etc. Sap greu, però no podem fer la nostra feina de la manera més adequada, tenim també més estrès i més possibilitats de cremar-nos com a professionals. Hi ha llistes d'espera de dos mesos i això sol ja és un problema d'entrada.

CAS de Solsona

—*Com valors els setze anys que vas fer de metge a Solsona?*

—Va ser un repte perquè quan vaig arribar-hi feia poc que s'havia creat el CAS de Solsona. El vaig veure créixer. És una població petita, on més enllà dels malalts em permetia tenir un contacte gairebé directe amb tothom. Es van poder engegar programes de prevenció i en tinc bons records. Allà vaig adquirir experiència, ja que hi vaig començar a

practicar la meua primera feina pel que fa a les toxicomanies. Tot el que feia tenia un ressò fort al poble.

—*Com ha evolucionat el tractament de les toxicomanies?*

—L'any 1985 es va crear el Pla Nacional de Drogues a tota la xarxa pública, per tal de fer front a l'epidèmia de l'heroïna, tot i que la droga més freqüent és i era l'alcohol, que, de vegades, no s'entén com a tal perquè és legal. Qualsevol colla que participa en una festa sap que l'alcohol primer fa gràcia, després molesta i finalment l'apartem. Pel que fa a les drogues il·legals ara s'imposa la cocaïna. També penso que l'evolució de les drogues és un reflex de la societat que ha evolucionat i canviat molt als darrers vint anys, com reflecteixen els patrons de consum. La nostra lluita és un repte per intentar atrapar el que va per davant nostre.

—*La política condiciona els tractaments en toxicomanies?*

—Des de sempre i molt. Mentre a un hipertens li pots donar un medicament sense problemes, un toxicòman en heroïna depèn de si li podem subministrar la metadona. Poc abans dels Jocs Olímpics del 92 va interessar que els carrers estiguessin controlats i es van generalitzar la metadona. La nostra filosofia és sempre la d'intentar normalitzar les situacions reals, però encara avui la societat estigmatitza el fet d'anar al psiquiatre i no cal dir el fet d'anar-hi per una addicció.

Cinema

—*Pel que fa al cinema, com valors el darrer festival de Sant Sebastià?*

—És un festival ben organitzat, amb una bona programació, però sempre sembla que la pel·lícula que guanya només agrada al jurat, això s'ha convertit en un clàssic. Per a mi, el palmarès no té cap importància, sinó que el que cal és anar a gaudir bàsicament de moltes pel·lícules que difícilment les podràs veure d'una altra manera i el caliu dins d'un ambient cinèfil, de fòrum i amb la passió que el segueixen molta de la gent de Sant Sebastià que demanen festa aquells dies per poder anar al festival, de manera que de bon matí ja fan cua per assistir-hi. La gent s'hi aboca i hi dona suport massivament. La ciutat és meravellosa i personalment hi tinc un vincle sentimental, ja que hi tinc família i des de ben petit que hi he anat. Per a mi, té un plus.

—*Sitges s'ha consolidat com a festival del fantàstic en l'àmbit mundial?*

—És un referent. Esperem que l'any que ve es recuperi oficialment el terme de fantàstic. Durant un temps va ser un calaix de sastre, però aquest any, en la secció competitiva, totes les sessions eren fantàstiques. És la clau del seu èxit, cal intentar tenir una identitat, perquè els festivals estan molt saturats i atapeïts.

—*Què et sembla el de Manresa. S'ha de professionalitzar perquè pugui tenir un futur?*

—S'hi ha de reflexionar. Un dels problemes dels festivals és la saturació. Només a Barcelona n'hi ha una vintena. El circuit està massa farcit. Penso que tot festival ha de tenir un nivell professional, ja que cal voltar, buscar el material cinematogràfic més adient. Organitzar un festival és difícil i cada vegada més complex. També és lamentable que al Festival de Manresa no hi vingui la gent de Barcelona, per una qüestió purament d'egocentrisme i s'ha de nodrir bàsicament dels cinèfils de la comarca de Bages. És complicat!

—*Com valors la teua faceta de crític de cinema?*

—Vaig començar l'any 1983, és a dir, fa 25 anys, al diari *Regió7*. Es tracta d'una col·laboració setmanal de diverses crítiques: tres estrenes, la versió original de Cine Club a l'Atlàntida o el documental del mes. És una manera que tinc d'expressar la meua passió pel cinema des d'un punt

«Els principals problemes de Cine Club són la lluita per aconseguir més públic, respondre a les noves necessitats culturals i fer front a les despeses del dia a dia»

de vista analític, essent conscient que faig crítica per a un diari i no per a un mitjà especialitzat. Interessa orientar el lector sobre la cartellera, amb una funció comunicativa, tot expressant la meua opinió, amb tota la humilitat possible. Entenc que ser crític vol dir ser un especialista amb el rigor adequat i un punt de vista propi, i per tant, subjectiu. Per exemple a *Faig* hi he publicat reportatges una mica més elitistes, però aportant també informació. Cal cercar l'equilibri.

Cine Club

—Com va el llibre sobre la història de l'entitat?

—Hi ha molta cosa feta, però des de fa quatre anys en què m'he de desplaçar primer a Barcelona i després a Sant Boi, tinc menys disponibilitat i el tema està aturat. Penso que el més important de tot és que Cine Club continuï funcionant

L'ENTREVISTA

i sigui història viva. Recordo que vaig fer una petita col·laboració al Diccionari del Cinema a Catalunya, a càrrec de Joaquim Romaguera, que ja va morir, on se'n va retallar molt la feina feta, però el fet d'anar a l'Arxiu Comarcal em va anar molt bé i vaig gaudir del treball. Ara, però, no tinc temps per seguir amb la història de l'entitat.

—Què destacades de la teua presidència a l'entitat?

—Com bé saps, Cine Club és una entitat assembleària on els càrrecs hi són només per satisfer els estatuts. No m'agrada lluir de president i considero que tots som iguals i me'n considero un militant. Recordo que als anys 80 es van refer els estatuts i es van establir aquests càrrecs de junta. Oficialment ara sóc president i no me n'amago pas, però insisteixo en la meua militància de base. Sóc soci des de l'any 1979 i vaig entrar a la junta el 1980. M'hi vaig estar fins el 1989, en què em retiro de la junta però continuo com a soci. Quan l'any 2006 es produeix una situació molt crítica a l'entitat se'm va suggerir de retornar a la junta. Som tot un equip en què col·laboro, però no tiro del carro, com ho havia fet en anys anteriors, des de la segona meitat dels anys 80. Cine Club vist en perspectiva és com un petit miracle. És una entitat que porta cinc dècades i s'ha anat mantenint.

—Té sentit encara?

—Penso que és un tema que te l'has de qüestionar sempre, perquè el cinema cultural ha variat molt. Ara, les pel·lícules més inquietes es passen als museus, que s'han convertit en uns espais per a un tipus de cinema que fa trenta anys es veia als cineclubs. Tot ha canviat molt, amb la introducció del DVD i altres ofertes d'oci. De manera que els cineclubs actuals han d'intentar respondre a unes inquietuds culturals que atenguin les noves demandes. S'ha d'estar atent i ser molt humil.

—Quines són les principals activitats del Cine Club Manresa, actualment?

—S'intenta que no sigui només passar una projecció, sinó fer cinefòrums i activitats complementàries com els cursets que es fan conjuntament amb l'Ajuntament, que imparteixo des de fa uns anys; donar una visió cultural més àmplia. Darrerament, estem promocionant persones que han fet curtmètrages i els donem l'oportunitat de poder-los exhibir, dins l'espai ric i interactiu de què disposa l'entitat.

—Quina seria la seva funció actual per al soci?

—Estem orgullosos que vinguin tot i algunes apostes atrevides que hem fet, com per exemple l'any passat, amb la presència del director Rosales, en què van respondre molt bé, com també el Marc Recha, l'Albert Serra. Continuar amb els cursets em sembla positiu i també l'opció d'oferir la projecció dels curtmètrages que es molt difícil que es passin fora dels àmbits dels festivals, però

- ✓ Fotocòpies
- ✓ Còpies de plànols
- ✓ Escàner de documents
- ✓ Impressió digital color
- ✓ Plòters i cartelleria
- ✓ Lones i expositors
- ✓ Impresos òfset

UN ESPAI DEDICAT A LA
**IMPRESSIÓ
DIGITAL**

SARRIÓ

Saclosa, 21 · 08242 MANRESA
 Tel. 93 872 79 98 · Fax 93 872 85 52
 sarrio@sarrio.cat · www.sarrio.cat

que donen oportunitats a les persones que comencen. Aquest any, per exemple, n'hem passat del David Victori, de Manresa.

—Quins són els principals problemes amb què s'enfronta la junta actual?

—La lluita per aconseguir més públic i respondre a les noves necessitats culturals, tot i el fet que les despeses facin que sigui difícil viure el dia a dia. Després també és difícil trobar l'equilibri de la programació, que ha de ser inquieta i clàssica alhora. És a dir, radical però alhora compensada. És important rebre l'opinió de tothom, per això tenim pensat fer una enquesta entre els socis, perquè tenim clar que sense una bona autocrítica no hi ha creixement. A més a més, hem de pensar que estem en una època de canvis brutals en el camp de l'audiovisual. Sembla que ara estem fidelitzant un cert públic al Conservatori, alhora que

mantenim una programació complementària a la sala petita del Kursaal, malgrat algunes deficiències que cal resoldre, com el fet que no es tapin els subtítols. Hi ha un problema de visibilitat.

—Què ha significat per a tu, el món dels geganters?

—Hi vaig entrar perquè era la passió del meu fill i ara ens n'hem fet tota la família. Ens ho passem bé i no ens suposa cap sacrifici. Es tracta de conèixer un altre dels aspectes de la cultura, en aquest cas la popular. Implica una dinàmica familiar i de cohesió social. Una de les meves funcions és portar els nans. És una activitat molt maca, que et fa estar en contacte amb els nens. Fem trobades i coneixem diferents indrets fins i tot de l'estranger. Aquest darrer diumenge d'octubre s'ha fet una gran festa, ja que hem commemorat el 25è aniversari de la creació de la colla gegantera.

el Perfil

Jordi Bordas Garcia neix a Manresa el 21 de maig de 1960. És el més petit de tres germans. La seva mare, Consuelo, és originària d'Irún i havia fet de modista i després mestressa de casa. El seu pare, Josep, era manresà, fou jugador de bàsquet del Centre d'Esports Manresa i cap de personal d'una fàbrica de mobles, i va morir d'accident de cotxe als 57 anys. Comença els estudis a l'Acadèmia Balma ubicada a la casa Lluvià. «Era un ensenyament d'allò més fatxa que et pots tirar a la cara», el summum del franquisme, que dirigia el senyor Morera. «Una anècdota surrealista que em va passar en aquella època, que afortunadament molta gent no va viure, és que un dia em van castigar per arribar massa d'hora a l'escola». Als deu anys passa a La Salle, fins al 1976, i fa el COU a l'institut Lluís de Peguera. Comença els estudis de Medicina a l'Hospital Clínic de Barcelona, el novembre de 1977, en un any sense números clausus, «però ja ens ho vam trobar després en acabar la carrera quan es van fer la veritable selecció. Recordo que al Paranimf del Clínic érem 500 per assistir a classe i havíem de fer cua per entrar. A segon, la gent es portava la cadira de casa. Hi havia una massificació brutal». El sisè any fou de pràctiques, que va fer als diferents hospitals de Manresa (Sant Andreu, Centre Hospitalari, la Clínica i Sant Joan de Déu). Acaba el 1983. Fa un curs de Doctorat, fa de metge de capçalera a l'Ambulatori (actual CAP Bages) i de seguida s'especialitza en el tema de les toxicomanies i comença a treballar-hi en el CAS (Centre d'Atenció i Seguiment) de Solsona, on s'estarà setze anys. Després s'està un parell d'anys a Barcelona, concretament a Sants, fins que fa un any i mig passa a Sant Boi, a l'hospital psiquiàtric Benito Menni, on continua dins l'especialitat de toxicomanies. És casat des del 1988 amb Montse Grané, professora del Lacetània, amb qui tenen dos fills: la Sílvia i el Pol.

Autodidacte, format als cinefòrums de Cine Club, havia fet alguns cursets, és crític de cinema a *Regió7* des de l'any 1983. Ha format part de les diverses juntes de Cine Club Manresa des que hi va entrar i actualment n'és president, tot i que com ell remarca l'entitat sempre ha tingut històricament una gestió assembleària. És soci del Museu del Cinema de Girona. També fa reportatges de cinema i és crític de la revista *Faig* des de l'any 2000. Li

agrada llegir i escoltar música, i havia assistit a diversos concerts de rock. També li interessa el teatre i en general tot el món cultural i artístic. Intervé en la colla dels Geganters de Manresa, perquè el seu fill Pol n'és un apassionat. «M'interessa sobretot pel seu vessant de cultura popular que visc d'una manera molt directa i participativa». Mai no ha militat políticament, però «tinc les meves idees i m'agrada poder-les aplicar en el dia a dia, quotidianament. No hi ha ningú més polític que els que s'autoanomenen apolítics». ■

A finals de l'any 1975 l'alcalde de Manresa, Ramon Roqueta i Roqueta, tot just estrenat en el càrrec, va obrir el diàleg amb les institucions de la ciutat representatives del sectors econòmics, polítics, sindicals i culturals. Entre les que emergien, el Cercle Artístic col·laborà en el concurs d'idees per a la construcció del Monument a la Sèquia, on s'havia de situar l'escultura *La Ben Plantada*, de Josep Clarà. Per això va designar l'arquitecte Antoni de Moragas i l'escultor Josep M. Subirachs, per formar part del jurat. També va promoure el monument a Pau Casals, obra de l'artista Josep Barés i Soler i «*l'homenatge d'artistes catalans d'avui a Pau Casals*».

Josep M. Subirachs dedicà la primera litografia *Cor de Catalunya*, en agraïment a la ciutat «*pel cordial acolliment que dona a la seva obra*» i va facilitar peces de la seva obra artística per a la inauguració de la sala d'exposicions del carrer Guimerà 54. Entre les personalitats que la visitaren cal destacar el president de la Diputació, Joan Antoni Samaranch, que va oferir al Museu de Manresa, a través de l'alcalde i dels directius del Cercle Artístic, amb càrrec a la Diputació, l'escultura *Galatea*, una de les millors obres de la mostra. Uns mesos des-

1975

prés la junta del Cercle Artístic va visitar a Barcelona l'artista Joan Miró per concretar l'exposició de la seva obra a Manresa i alhora agrair el seu gest. L'il·lustre artista va dedicar una litografia que és exposada al Museu de Manresa.

L'obra de l'escultor Subirachs marca la transició cap a un expressionisme de formes anguloses i textures pròpies en evolució vers l'abstracció, amb figures en negatiu i amb un alt domini de la tècnica i escrupolositat en el detall, i que destaquen pel seu volum. En una de les estades a Manresa l'any 1977 va visitar la Sala d'Art Xipell, acompanyat dels membres del Cercle, en especial del seu amic personal, Josep Guardiola i Noguera, relacions públiques de l'entitat, i entre altres, Antolí Bausili, president, Josep Vila-Closes, Pere Puig Vila, i l'inefable Joan Vilanova Roset, que amb la seva bondat li preguntà «*Escolteu Subirachs, com és que sent tan petit d'estatura, feu les escultures tan grosses?*». I l'escultor respongué: «*És que molt en el fons potser tinc esperit de grandesa*». És el que m'havien recordat els esposos M. Queralt Perramon i Francesc Oliveras Camps, de la Sala Xipell i que aquest mes de novembre transcriu, amb motiu del centenari del dibuixant Vilanova, nat a Manresa el dia 2 de novembre de 1908. ■

Text: Ignasi Torras Garcia - Fotografia: Ignasi Rubinart, cedida per Pere Puig i Vila

EL DIDA

**Arranjaments
de roba**

L'Instant

**Reparació de calçat
Còpies de claus**

Botiga 21 i 25 - Galeries Manresa Centre - Passeig Pere III, 49-51

- Cadires
- Armaris robers
- Complements
- Prestatgeries
- Arxivadors
- Caixes fortes
- Armaris
- Taules

Muralla de Sant Domènec, 13
08241 MANRESA
Tel. 93 872 53 09
Fax 93 875 15 78
E-mail: simon@simonmobles.com
www.simonmobles.com

Objectes de decoració - Flors
artificials - Moble auxiliar

**FINANCEM LA SEVA COMPRA
FINS A 12 MESOS SENSE INTERÈS**

**C/ Urgell, 35 - Tel. 93 872 99 97
MANRESA**

Aromateràpia - Espelmes aromàtiques
Objectes de regal i decoració...

BMW X6: ADN superior

Ni barat ni discret. L'X6 és ostentós pels quatre costats. Gros, ample i potent. Una barreja sorprenent de cupè i 4x4 homologat només per a quatre passatgers. L'eina impossible que els alemanys s'han entestat a comercialitzar pensant en uns pocs escollits.

Costa 4.500 euros més que l'X5, és igual d'exagerat en dimensions i comparteix amb aquell bona part dels elements mecànics i estructurals. La diferència, doncs, l'hem de buscar en la noblesa de reaccions i en una estètica descomunal. Poderosament provocadora, que té en el sostre corbat un dels seus principals atractius.

L'X6 és un prodigi d'efectivitat. Reacciona com un turisme de gamma alta i, malgrat les dimensions, és molt fàcil de dur un cop li hem agafat la mida al canvi i al tacte dels pedals. El volant de l'X6 va folrat en pell i és de tipus esportiu però la seva principal característica és que porta lleves per poder canviar de velocitat sense haver d'apartar les mans. Com en el cas dels F-1, pitjant la part inferior pasarem a la marxa següent mentre que, polsant per dalt, reduïrem. Ni es cala ni es para. La resposta és immediata i l'elèctronica s'ocupa de controlar la gestió. D'aquest element i del sistema DPC Dynamic Performance Control: un dispositiu revolucionari que reparteix la força, no només entre els eixos, sinó també entre les dos rodes posteriors. Així aconsegueix influir sobre la trajectòria del cotxe i, per tant, sobre l'estabilitat. El mecanisme actua semblantment al del Lancer Evo de Mitsubishi o l'Honda Legend. En condicions normals envia el 60% de l'empenta motriu a l'eix posterior a través d'un diferencial central multidisc. La particularitat afegida aquí és que, el conductor, pot observar gràfica-

ment com varia la força de les rodes en ple revolt en funció de si accelerem o frenem. Un indicador a la pantalla proporciona aquestes dades. La direcció i les estabilitzadores actives (Dynamic Drive) juntament amb una suspensió de duresa variable i la tracció integral que munta aquest cotxe fan de l'X6 un referent en adherència i capacitat dinàmica.

La versió estrella porta el nou V8 de gasolina 4.4 d'injecció directa i doble turbo. Un giny 407 CV capaç de posar-se a 100 km/h en només 5,4 segons. Però a **El Pou de la gallina** hem conduït la versió dièsel. Igual de musculosa però amb un sofisticat bloc de sis cilindres d'alumini de 286 CV, injectors piezoelèctrics i també doble turbo. Ens ha agradat especialment la caixa automàtic Steptronic de 6 relacions equipada amb un programa Sport que encara fa més instantanis els passos d'una marxa a una altra. I ens ha impressionat la frenada del cotxe. Per potència i perquè no podem oblidar que pesa més de dues tones. Com a curiositat val la pena remarcar les comportes actives de refrigeració que s'obren només a partir d'una determinada temperatura del motor per no espatllar el magnífic coeficient de penetració que genera la perfecta silueta del cotxe. I a tall d'avertència convé recordar que és pràcticament impossible mantenir-se en consums mitjans per sota dels 10 litres. Tot i que també és veritat que algú disposat a pagar entre 60 i 74.000 euros per una

joguina així, aquesta no serà probablement un dels seus maldecaps.

En qualsevol cas, quedi clar que tant el conductor com l'acompanyant poden manipular el navegador, la climatització o els elements d'entreteniment. L'X6 porta el tradicional comandament i-Drive patentat per BMW entre seients. A la consola i al volant, a més, hi ha botons programables per *escurçar el camí* de certes funcions. La freqüència d'ús o els hàbits de cada propietari permeten múltiples configuracions... Un repàs a la llista d'equipament ens farà l'efecte que som davant de la carta als Reis Mags. D'opcions n'hi ha per a tots els gustos però el cert és que el cotxe porta tot l'indispensable. Els alemanys declaren 570 l de capacitat fins a la safata que cobreix el maleter (50 l menys que un X5) però els savis de BMW han previst un amagatall per guardar aquest element i un mecanisme per plegar indistintament cadascun dels respallers si mai hem d'ampliar el compartiment per portar objectes voluminosos. ■

FITXA TÈCNICA

Motor: Davanter transver. 6 cil. 2993 cc 286 CV gasoil **Tracció:** Integral permanent **Canvi:** Automàtic seqüencial 6 vel. **Frens:** Disc vent/disc vent. **Vel.màx:** 236 km/h **Accel. 0 a 100 km/h:** 6,9s **Consum mitjà:** 10,3l **Preu:** 68.300 euros.

La pintora Lourdes Fisa exposa al Centre Cultural del Casino

Del 21 de novembre a l'11 de gener Lourdes Fisa presenta l'exposició *Camins de descoberta. Camões des del Mediterrani* al Centre Cultural del Casino. El projecte ha estat organitzat pels responsables del Casino, el Centre Català de Luxemburg i el Museu de l'Aigua de Lisboa, amb la col·laboració de les institucions culturals de Portugal (Institut Camões) i de Catalunya (Ramon Llull). El treball s'ha presentat en els seus punts de referència: Luxemburg, el juny de 2007; Lisboa, el maig del 2008; i ara arriba a Manresa, on viu i treballa l'artista. El comissariat al Casino ha estat realitzat per Fina Sitjes.

JORDI SARDANS

Aquesta aventura va començar a exposar-se amb èxit el 2007 a l'Institut Camões de Luxemburg, dins els actes de capital de cultura europea. Segons Mateu Turró, director del Centre Català de Luxemburg, Lourdes Fisa, inspirada en la poesia *camoesiana*, travessa

es va exposar al Reservatório Patriarcal de Lisboa del Museu de l'Aigua, que són els antics dipòsits d'aigua de la ciutat: «*És un espai molt suggerent, subterrani, on encara hi ha aigua, i amb tres nivells connectats entre si, ple de columnes d'una gran alçada. Hi vaig fer tot un joc plàstic on la obra s'integrava en el conjunt*», afirma l'artista. Glòria Bosch, que

Projecte

En síntesi, es tracta de partir de la base de *Camins de descoberta. Camões des del Mediterrani*. Aquest recorregut al llarg de diferents espais, països i cultures a través del temps ha durat dos anys. Però, segons l'artista, «*no és ben bé una exposició itinerant, ja que ha estat molt pensada segons el lloc on s'havia d'ubicar*». La idea és que els quadres s'hagin anat enriquint pel camí, de manera que «*retorno a casa amb la maleta plena d'experiències*».

Camões és el gran poeta aventurer portuguès del segle XVI, de l'època dels grans navegants que anaven a descobrir terres noves a través de l'Atlàntic, amb aquest esperit aventurer que és el que més l'ha interessat de Camões: «*i l'he aplicat en el món de l'art, en la recerca d'una aventura plàstica, de recerca en el meu propi camí*». Ha utilitzat molts materials diferents, des de la pintura, dibuixos, fibra de vidre, gravats, robes semitranslúcides i projeccions audiovisuals al Centre Cultural del Casino, amb la idea de buscar una unitat dins del creuament d'idees i experiències diverses. Camões és portuguès de l'Atlàntic «*i la meua mirada mediterrània. M'ha interessat molt i apassionat aquest projecte pel que fa a la seva envergadura, ja que ha estat un treball conceptual molt enriquidor, que significa un projecte obert que es va ampliant amb el temps i pel camí, alhora que puc tenir la sort de poder gaudir de públics diferents, així com de cultures i llengües diferents*». Fisa pensa que no hi ha límits en les disciplines i treballa amb la idea de l'ampli-

Instal·lació *Volar*, de Lourdes Fisa

un oceà de pensaments, imatges i matèries per explorar noves rutes de creació jugant amb els espais, els colors, les textures i les transparències. Crea xarxes de relacions, noves cartografies emocionals que, «*com una teranyina, van creixent amb l'encreuament d'idees, amb diàlegs que permeten la descoberta d'allò que compartim amb altres cultures*». Després

ha fet la presentació del catàleg, assenyalant que «*tots dos, Camões i Fisa, expresen amb la idea de navegació el fet creatiu com a travessia, com a viatge que avança en múltiples direccions i descobreix un estat de consciència que els uneix*». L'exposició viatja i arriba ara al seu punt d'origen que és Manresa, on viu i treballa l'artista Lourdes Fisa.

tud de les arts. Per tant, és lògic el seu interès per acostar-se a la poesia, i a un llenguatge diferent al seu que és l'escriptura, que li serveix per enriquir l'obra. «Per a mi, l'escriptura és la cultura i el pensament. Aquesta diversitat m'enriqueix». A través, doncs, de Camões ha pogut navegar –idea clau en el seu nou treball– a mida que ell anava descobrint terres noves, «m'ha transmès aquest esperit de descoberta i d'aventura que comporta també el de valentia». Es tracta de la valentia del segle XVI que ella ha aplicat al segle XXI.

Casino

Al Casino hi presenta la idea de recull de tot el seu viatge i simbolitza la manera com s'ha anat representant, amb el seu inici a Luxemburg, amb la idea de trepitjar la terra, amb el bagatge que li suposa fer-hi una exposició; a Lisboa treballa més el component de l'aigua i ara a Manresa, l'aire, «amb la idea de volar, de tornar a reprendre el vol i se capaç de tornar a començar. És com una síntesi, de tal manera que les obres es tornen més volàtils, etèries, penjades per donar idea de mobilitat, robes semitransparents, materials menys pesants». Proposa al visitant un recorregut obert pel Casino, ja que no només li ha interessat la sala d'exposicions, sinó que ha trobat molt interessant el conjunt, tot pensant en el propi edifici modernista, que és un dels més importants de Manresa i que alberga la biblioteca de la ciutat, «com a lloc de lectura de reflexió i de pensament. Per tant, també hi participaré». A més de l'interior de la biblioteca, intervindrà en els vidres de la façana de la biblioteca, on la gent podrà llegir des de l'exterior, per tal d'interpel·lar al viatant. A més a més, hi haurà robes semitransparents des de la façana fins baix al Passeig, amb la idea de crear aquests camins de descoberta que es reflecteixen en l'exposició.

Entre els diferents elements a tenir en compte hi ha els escrits de Camões o conceptes i idees que interessin a l'artista plàstica, per a la sala d'exposicions: «Es tracta de donar la idea de fer un recorregut obert per l'edifici». A l'antesala es projectaran uns vídeos creatius relacionats amb la poesia visual, amb imatges de terra, aigua i aire. Ja dins la sala d'exposicions, «penso jugar amb l'espai i crear un recorregut on tro-

Lourdes Fisa. A la dreta, *Rastre d'aigua*, del 2006 (tècnica mixta sobre tela)

barem obres de terra simbolitzant Luxemburg, obres d'aigua en record de Lisboa i les d'aire per Manresa, jugant amb xarxes i transparències». En una altra sala annexa, s'ha creat un vídeo expressament per a l'exposició, realitzat per Carles Muñoz, que és com un conte on es relata la navegació d'un vaixell a la descoberta de terres noves. «Serà un vídeo maco, ja que el barquet navega per sobre l'obra, al final es converteix en un globus i se'n va volant. És una manera de relacionar la poesia amb la pintura». L'exposició és, doncs, una barreja de les pintures amb les imatges audiovisuals que creen un moviment. Tres maletes repartides per la sala d'exposicions fan molt explícita aquesta idea de viatge, amb el repte d'aconseguir una harmonia total.

Tècnica

Pel que fa a les tècniques, Fisa continua amb el *collage*, on incorpora treballs d'obres en fibra de vidre, sobre paper, textures, transparències, obra sobre tela, dibuixos... Ha treballat molt les màcules i els rastres, com a materials més elaborats a la zona de terra, en canvi a la zona de l'aire busca una obra més etèria, de retorn al paper, de manera que el quadre amplia límits i surt a fora buscant estendre's, per tal de captar la realitat que és molt complexa i fragmentada. És una manera d'explicar-se diversificada, en què els quadres dialoguen amb objectes, amb les aportacions audiovisuals en afegir-hi el vídeo i la instal·lació. També hi presenta diversos llibres d'artistes com a quaderns de viatge. En el fons hi ha la

idea de suggerir i de poder gaudir d'un món de colors, textures i imatges visuals: la plàstica, en definitiva. A més de la tècnica, l'experiència suposa també un desenvolupament conceptual en el sentit que signifiquen aquests camins de descoberta, l'aportació de Camões i el seu esperit aventurer, que li ha donat la curiositat i la recerca dins del món plàstic que és el seu propi camí.

Lourdes Fisa és llicenciada en Belles Arts per la Universitat de Barcelona i amplià estudis a Anglaterra, Alemanya i als Estats Units. Ha realitzat nombroses exposicions en diferents ciutats i països, i la seva obra es troba en diferents col·leccions públiques. Segons els crítics que millor coneixen la seva obra, el seu treball és poètic i apassionat, ple de subtils i suggeriments que transmeten una sensibilitat al voltant de la condició humana. El proper mes de març exposarà en una galeria barcelonina i el mes de maig de l'any vinent té contractada una exposició a París, organitzada pel Centre d'Estudis Catalans de la capital francesa. ■

LLIBRERIA – PAPERERIA
RUBI RATA 100 anys
Born, 24 – 08241 Manresa – Tel. 93 872 41 30

parc
EDICIONS SELECTES
LLIBRES PARCIR
Literatura • Idiomes • Llibre tècnic
Ciències socials • Ciències naturals
... i totes les novetats
Àngel Guimerà, 74 • 08241 Manresa • Tel. 93 873 38 82
Fax 93 877 09 58 • www.parcir.com • parcir@parcir.com

libre infantil juvenil còmica edicions de butxaca
petit Parcir
Correia i Fumiguera, 16 • 08242 Manresa • Tel. 93 873 74 34
www.petitparcir.com • petitparcir@petitparcir.com

Sol i a les fosques

LLORENÇ CAPDEVILA

August Brill, crític literari que té més de setanta anys, està immobilitzat al llit a causa d'un accident i pateix insomni, intenta evitar de pensar en les misèries de la vida explicant-se històries durant la nit. S'està amb la filla i amb la néta, que han tingut també males experiències vitals. «És una casa de persones ferides i afligides, i cada nit en Brill jeu despert a les fosques, intentant no pensar en el seu passat, inventant-se històries sobre altres móns». Com totes les novel·les de Paul Auster, *Un home a les fosques* (Edicions 62) té un plantejament captivador. La història amb què el protagonista mira de passar les hores i esquivar els fantasmes durant la nit en què se situa la novel·la és la d'Owen Brick, un mag professional que, sense saber com hi ha arribat, es desperta en uns EUA en guerra civil, una mena de món paral·lel que, de tant en tant, es confon amb el món real.

La barreja entre realitat i ficció, on els personatges (com els de Pirandello) es rebel·len contra l'autor que els ha creat, condueix a l'existència de móns paral·lels («Cada món és la creació d'una ment») on imaginació i veritat es confonen. Així, el protagonista fa aquesta reflexió: «Posant-me a mi en la història, la història es fa real. O jo em faig irreal, em converteixo en un nou producte de la meua imaginació». A partir de temes recurrents (l'atzar, la solitud), les novel·les de Paul Auster sempre parlen, en el fons, de la condició del creador. Sigui quina sigui, la història sempre és, en ella mateixa, un exercici en forma de metàfora sobre la creació artística. «Si el malparit tingués el coratge de volar-se el cervell, ara no tindríem aquesta conversa», diu un personatge a un altre, parlant d'algú que tot el que escriu (o pensa) es fa realitat en algun món, i que, per tant, és qui ha provocat la guerra on són els personatges.

Paul Auster és capaç d'explicar les històries de sempre amb una prosa magnètica que ens atrapa per enèsima vegada. Amb històries dins les històries, com si en tingués tantes al cap que les hagués de concentrar totes en la mateixa. *Un home a les fosques* és una història de perdors solitaris que, malgrat tot, acaben mirant-se el món i la vida amb una certa esperança; i és també una al·legoria apocalíptica del món desarticulat en què vivim; i una reflexió sobre les causes i les conseqüències, sobre el grau de responsabilitat dels nostres actes en allò que determinen, sobre (naturalment) la intervenció de l'atzar en tot el que passa al món, en els diferents móns paral·lels. ■

Donar per amor

NÚRIA PERARNAU

Lo mejor de mi és una pel·lícula sobre la pèrdua de la innocència. Tracta del pas que hi ha entre la fantasia i la realitat. De l'amor, dels silencis i del dolor. Del dubte. De tenir il·lusió per trobar alguna cosa durant molt de temps i aleshores descobrir que no és allò que tu esperaves. I que sempre hi ha molt més». Així descriu Roser Aguilar, directora que s'estrena en el terreny del llargmetratge, el seu primer film, una més que satisfactòria primera obra que planteja amb honestat el terratrèmol emocional que sacseja

Raquel, la protagonista de la història, quan coneix la infidelitat i la mentida i s'ha d'encarar a la decisió segurament més primordial de la seva vida, que enfronta els valors de la fidelitat i de la lleialtat de manera definitiva. La pel·lícula és un dels fruits del projecte Opera prima, de suport en el debut en la producció d'un llargmetratge per part d'Escándalo Films, productora associada a l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC), que també cedeix, a part de l'equip tècnic, tots els professionals vinculats a l'escola. Presentada al festival suís de cinema de Locarno 2007, va ser-hi mereixedora de diferents premis.

Lo mejor de mi ens exposa una particular història d'amor entre dos personatges que exploren, dubten, topen, busquen, troben i perden però que, tot i equivocar-se repetidament, s'arrisquen. Ni se'ls condemna ni se'ls redimeix; l'honestat amb la qual actuen ells mateixos és la mateixa amb la que Roser Aguilar s'adreça a l'espectador. Així, en resulta un film arriscat en certa manera i auster, però poderós i fins i tot brillant en certs moments, tot i mancar-li un punt d'atreuiment. Potser un dels moments més bells de la pel·lícula és l'escena final, en la qual els dos amants,

gairebé sense paraules i amarats de dolor, es confessen el seu desamor mutu entre mirades de complicitat, en uns plans foscos on les imatges d'ambdós acaben sent pràcticament irreconeixibles. L'escena té la durada justa, la dosi exacta de dramatisme que li cal per a que funcioni. El paper de la Raquel (Marian Álvarez) abraça un munt de matisos i en permet la modulació: és cànida i ingènua, però alberga profundes reflexions i emocions canviants; vol estimar de la millor manera possible, però a la vegada es distancia de tot allò que estima.

Lo mejor de mi es projecta al teatre Conservatori el diumenge 23 de novembre, a dos quarts de set del vespre, amb la presència a la projecció de la seva directora. ■

Il·lustració: Anna Crespo

A mig aire

Miquel Martí i Pol

obra de Joan Segon pertanyent a l'Exposició Fotogràfica "Sensuals" a l'Espai 7 del Centre Cultural el Casino

Bicentenari de Carles Baguer

El passat mes de setembre, no diré amb so de plate-
rets i bombo sinó d'una manera discreta, però molt
meritòria i eficaç, tal com s'escau a allò que val
realment la pena, es va commemorar, a Manresa, el
bicentenari de la mort del músic Carles Baguer
(1768-1808).

Si bé és normal que una ciutat catalana es manifesti com a
tal organitzant actes d'aquestes categoria, en el d'ara hi con-
corria un altre fet digne de remarcar.

I és que, precisament, amb motiu de la descoberta per Josep
M. Vilar d'uns manuscrits a l'arxiu de la nostra Seu, va
començar el lent però ferm i segur camí gràcies al qual, en
cosa de trenta anys, Baguer ha passat a ser d'un gairebé per-
fecte desconegut a esdevenir un personatge amb biografia i
perfil propis i el creador d'una considerable obra, que figura
avui en programes de concert i es troba enregistrada, en part,
en deu CD.

Qui millor, doncs, que Josep M. Vilar per exercir de comis-
sari de l'exposició dedicada a
Baguer a la sala de Caixa
Manresa? No tant pel mèrit
estricta de la descoberta, sinó
per haver-lo estudiat en exten-
sió i profunditat fins a fer-ne
el tema de la seva tesi docto-
ral. Com a prova, la magnífica
conferència que impartí a
l'Auditori: un model de clare-
dat expositiva i de fer asse-
quible i amè, i del tot entene-
dor, el sòlid contingut de la
matèria.

De totes maneres, tot i consi-
derar l'aspecte comentat com
a imprescindible, és evident
que el millor homenatge que
es pot retre a un músic és ofe-
rir la possibilitat d'escoltar la
seva obra.

I també en això vam estar
ben servits ja que en la com-
memoració s'hi van incloure
dos concerts. És clar que no
tant si els considerem en pro-
porció de la quantitat d'obres
que Baguer va escriure (cent

cinquanta de conegudes fins ara) però sí suficient per adonar-
se de la seva vàlua i esperonar el desig de voler-ne sentir més.
Per una banda, hi hagué, a l'Auditori de la Caixa, el concert
dedicat a la música per a tecla a càrrec de quatre professors
del Conservatori més una intervenció de Manel Camp aten-
nent al factor de la improvisació inherent a la condició d'or-
ganista de Baguer, i que va demostrar que hi ha fils de l'art
que estan molt per damunt, que transcendeixen àmpliament
les contingències del temps i de les modes.

Finalment, el concert del Kursaal, en què l'Orquestra de
Camba de Granollers interpretà dues de les vint simfonies
que va compondre Carles Baguer, acarades amb dues mostres
del gènere de dos dels seus contemporanis, Haydn i Mozart.

Com s'ha pogut veure en aquesta recensió sumària, en el
conjunt d'actes han participat persones i entitats diverses que
han unit i sumat esforços i talent per donar vida a aquestes
jornades memorables.

Un fet remarcable de la nostra cultura és l'enorme salt qua-

litatiu que hem experimentat
en el coneixement d'allò que
va ser el segle XVIII a casa
nostra en tots els aspectes. Pel
que fa a la música, en la meua
joventut es limitava al P. Soler
. Més endavant vam poder
conèixer els grans de
Montserrat: Narcís Casanoves,
Anselm Viola; seguirien
Domènec Tarradellas i Vicenç
Martí Soler; s'hi han afegit
Carles Baguer, Francesc
Juncà.... Un panorama prou
ric i ampli. Remarquem-ne que
tant els que van emigrar i el
seu prestigi van consolidar-se
en altres llocs (Nàpols, Viena,
Sant Petersburg, Madrid...) com
aquells que es quedaren
aquí, tenien les antenes ben
obertes a allò que de més viu
s'esdevenia en els centres
musicals més potents
d'Europa. Un tret, tanmateix,
que forma part des de sempre
del bo i millor de la nostra sen-
sibilitat col·lectiva. ■

Il·lustració: Dani Hernández Massegú

CAFETERIA

Cibus
RESTAURANT

BASES DE MANRESA, 60-62
TEL. 93 874 14 91 08240 MANRESA

NOVA CARTA DE RESTAURANT

- Plats de cuina de mercat amb productes de temporada.
- Servei de cuina ràpida a totes hores a la nostra cafeteria.

editorial

No n'hi ha ni cinc

La situació econòmica a les arquitectures municipals és tan desesperada que l'alcalde i l'equip de govern es van veure obligats a citar tot el personal per admetre que el calaix és ben sec i que tots plegats (menys ells i els càrrecs de confiança és clar!) s'hauran d'estreñer el cinturó. Sense poder recaptar l'IBI, amb tots els calés que es queda la Diputació i que mai no arriben direc-

tament al municipi, i amb l'ensorrament del mercat immobiliari que permetia recaptar per sobre de les expectatives han arribat les vaques magres. I, és clar, ni l'augment cadastral ni el de la taxa de les escombraries ni l'ampliació de la zona blava serveixen per mantenir un engranatge municipal que cada cop compta amb més cos funcional i, per tant, més salaris per pagar cada mes. Afortunadament, el tant per cent de funcionaris a la ciutat és lluny del percentatge extremeny. Si no, les reunions de l'alcalde amb els treballadors omplirien un parell de sessions a la platea del Kursaal.

La qüestió és que amb l'acte de contrició de Camprubí, Perramon i

Sensat, l'equip de govern incompleix certs acords que mantenia amb els representants sindicals dels treballadors de la casa gran. Una postura una mica lletja per molta crisi que hi hagi. Un altra qüestió és la fisiologia intrínseca del funcionariat d'aquí fins a Singapur. I és que a Manresa, com arreu, el treballador públic sovint s'acostuma tant a l'horari més o menys flexible, el treball moderat, la responsabilitat limitada i al conjunt de privilegis que el condueixen ràpidament a l'empoltronament que, per molt barruts que siguin els membres de l'equip de govern, es fa difícil d'imaginar una revolta de personal municipal. Continuarem atents als moviments d'uns i altres. ■

va com va

llum degàs

dura és la vida
maria picassó

Una biblioteca mediàtica

Quan el lector llegirà aquestes ratlles estarà a punt d'entrar en funcionament la nova presó dels Lledoners, i amb ella una àmplia gamma de serveis al client, entre els quals una biblioteca d'alta seguretat. La selecció del centenar llarg de volums de què inicialment constarà la biblioteca ha comptat amb l'assessorament d'especialistes en psicoteràpia i folratge de llibres, ja que de la gruixària de les tapes i el folre en depèn la pervivència del llibre. Quant al comitè d'experts, han adequat la tria a cada un dels supòsits delictius a fi de fomentar l'empatia entre els personatges reals i els de ficció, com a primer pas perquè tots acabin esdevenint personatges de ficció. I és que la lectura és un bon entreteniment d'evasió.

Els maltractadors de gènere només seran autoritzats a maltractar el gènere novel·lesc, però no pas més que els mateixos autors de *L'última concubina* i *La dona sense cap*. Quant als pederastes, no podran acostar-se a cap llibre publicat fa menys de setze

anys. Per a ells, la *Vida d'Herodes* i *Història de Manresa explicada als infants*. Els homicides lectors podran llegir, sempre que prèviament s'hagin ben rentat les mans, *Un cadàver exquisit* i *L'informe Bofill sobre l'Educació*. En el cas dels traficants de drogues, podran alternar el conreu de l'hort de la directora del centre penitenciari amb la lectura del poemari de Celdoni Fonoll, *Bones herbes*. Mai que es detingui algun piròman, hom procurarà que no es cremi les cel·les amb la lectura de *Vés on et porti el foc* i l'últim llibre de Lou Reed, *Travessa el foc*. Si el piròman és de fotos reals, tindrà la biografia de Bàrbara Rey, per a qui s'havia dit que el borbó anava cremat. Si és d'estelades, primer caldrà alfabetitzar-lo.

Fora d'aquestes lectures més personalitzades, n'hi ha d'altres de més transversals com *Cien años de soledad*, *Crim i càstig*, *Fa mil anys que sóc aquí*, *La piscina dels ofegats*, *Motí al Bounty*, *La bona vida* i el darrer llibre de Care Santos, *El millor lloc és aquí mateix*.

Evidentment tot això és tan fals, com veritat és que un dels primers llibres adquirits per la biblioteca lledonosa és *Asesinos sin rostro*, una novel·la de Hanning Mankell, en què el protagonista investiga l'esborronador assassinat d'una parella de vellets en una granja de Lenarp: el granjer mor torturat fins al moll de l'os i la seva dona és estrangulada amb la parsimònia de qui assaboreix un bon vi. O una bona lectura, còmodament ajaçat en una gandula, al caire d'una piscina, amb tot el temps del món. ■

les set xacres d'un buda feliç

isaac bosch

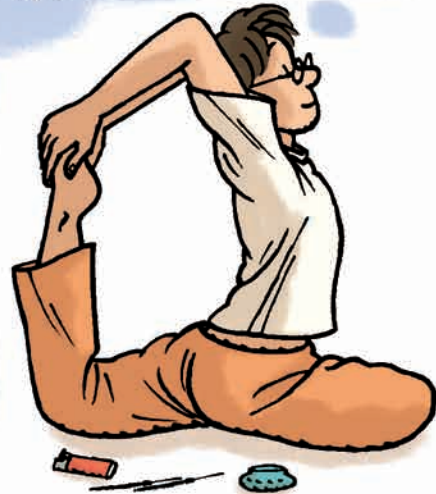
Segur que més d'una nit s'han desvetllat, i han intentat resoldre des del llit algun enigma més **glamourós** que l'enigma **Màrius** de la setmana passada... Alguna cosa de nivell, per distreure la rebel·lió de les neurones... no sé, algún problema matemàtic de debò, del tipus la **Conjectura de Poincaré**, o les **Equacions de Navier-Stokes**, són coses que a un, li agrada reflexionar-hi...

Bé, doncs en nits com aquestes, fàcilment em vénen al cap preguntes que em causen **ansietat mental**... Com quina imatge reflecteix un mirall a les fosques?... Quantes esponges marines fan falta, per eixugar tot l'**Oceà Atlàntic**?... En una papeteria, qui s'encarrega de tallar el paper de **barba**, quan un estoc porta setmanes dins el magatzem... Un **barber professional**?... Una persona que utilitzi quotidianament la **telepatia**, pateix algun tipus d'alteració en una biblioteca quan entra en una **zona WiFi**?...

És **Manresa** una ciutat prou harmonitzada pel **Feng Shui**?...

Lamentablement, i sempre segons un article de la prestigiosa revista de la saleta d'espera del meu dentista, **Manresa** és el que, en el món **Shui**, en diuen "**Pastura per Camells**"....

O sigui, una ciutat desorientada, amb poques possibilitats que les idees flueixin i solidifiquin, una ciutat amb un cromatisme més a viat **gris**, i amb una classe política amb poca lògica i poques llums, perquè ens guïi en la bona direcció... Amb aquesta sort, val més encomanar-se al mantra i seguir meditant... **MANRESA ÉS EL CUL DEL MÓN... Oooooomm!**

des de la butaca d'en Voltaire

l'homenot de la pipa

Els gestors de la misèria!

En aquests temps de por i d'incertesa econòmica és bo que els líders d'opinió, gestors i responsables de les empreses intentin donar missatges de confiança i generin frases d'un extremat contingut eufemístic per tal de no fer mal. Això genera un discurs que, moltes vegades, voreja el ridícul.

Aquesta reflexió ve a tomb perquè l'altre dia escoltava en una emissora nacional de ràdio un gerent que, alleujant-se, va deixar anar un reguitzell de frases indicant què farà per la seva empresa en temps de misèria econòmica: «*Davant de la situació de crisi econòmica, és molt probable que haguem de fer un exercici d'optimització dels recursos humans, amb una voluntat de continuar donant un servei de qualitat, des de la proximitat, i en relació a l'adequació de la nostra estructura a un entorn advers, les necessitats dels nostres clients continuen sent les mateixes i els recursos actuals de la nostra estructura d'empresa estan segurament*

sobredimensionats per respondre a la nostra raó de ser». Fins aquí aquesta llarga explicació per tal de justificar que vénen èpoques magres i algú haurà de ser acomiadat. No sé si la frase, però el contingut, ja ho sé llarg i feixuc (asseguro que en directe era més llarg i complicat) el podria subscriure qualsevol directiu de una multinacional venuda al capitalisme salvatge, doncs no, no era un director venut al gran capital!, era un gerent d'una important ONG! Ja veuen, les mateixes frases que una empresa qualsevol, i encara no he sentit cap sindicat protestar per les declaracions fetes.

M'he quedat bocabadada, què esperen la Nissan o la Pirelli per llogar-lo? Quina manera més elegant de dir que fotrà fora gent a causa de la crisi i la reducció de subvencions i ni tan sols esmentar aquestes paraules. Com en Zapatero enfront de

la crisi, «*la bicha ni mentarla*». A aquest xicot li espera una bona carrera política. De ben segur que, de manera inconscient, tenim una doble mesura per tal de valorar situacions semblants. L'ONG pot acomiadar per tal de continuar fent caritat (i tinc una certa aversió a les empreses de caritat reglamentada i a les maratons solidàries) i és que gestionar la misèria costa més que gestionar la merda, que és tangible, olorosa, i es pot pesar i mesurar. ■

bugada al pou

Pirelli i la cultura

Comencem la primera rentada d'aquest mes parlant de l'acte de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura que es va fer al Kursaal el 25 d'octubre i que va ser ambientat (a les immediacions de la instal·lació i en els parlaments posteriors de les autoritats durant l'acte) per la manifestació dels treballadors de Pirelli amb els nervis a flor de pell davant de la reordenació laboral que planteja la multinacional de pneumàtics. Aquests, òbviament, aprofiten qualsevol espai amb certa projecció pública per fer sentir la seva veu. L'objectiu era fer arribar les seves inquietuds al president Montilla que entre Pirelli, Nissan i totes les que vindran, en dies així, segurament que voldria tornar a l'alcaldia de Cornellà. Els presumptes incidents de la gent de Pirelli que, dit sigui de passada, van tenir un comportament pacífic més enllà de les xiulades i els crits contra les patums de la ciutat i del país, van provocar que el nostre Kursaal llúis menys del previst, ja que es va suprimir la col·locació de càmeres al pati del teatre on s'havia instal·lat una llarga catifa vermella farcida, això sí, de Mossos d'Esquadra i potents mesures de seguretat. A causa de la crisi, a més, el pressupost de l'acte es va limitar a 50.000 euros. Una cerimònia força grisa, per cert, que els organitzadors no van saber guionar amb cert ritme i on es veiem massa cadires buides amb el paperet enganxat de l'absent inclòs. Amb els de Pirelli a la porta, potser n'hi va haver molts que, atemorits, van preferir quedar-se a casa.

Retard d'autoritats

Si la inauguració de l'onzena Fira Mediterrània (molt deslluïda per la pluja, lamentablement) va patir un endarreriment considerable (de més de trenta minuts) per culpa del retard del

conseller de Cultura, Joan Manuel Tresserras, el lliurament dels premis de Cultura, retransmesos íntegrament pel 33 de Televisió de Catalunya, també va patir la considerable lentitud de les autoritats a l'hora d'ocupar el seu espai reservat al pati de butaques del Kursaal i la manca de rigor dels organitzadors a l'hora de vetllar perquè l'acte comencés a les set en punt. El cas és que la televisió tenia previst connectar amb el senyal generat des de Manresa a les 18:59:53, pocs segons abans de començar l'acte, que s'iniciava amb l'actuació d'un grup de bastoners de la comarca dirigits per Santi Arisa. Pocs segons abans d'arribar a aquesta hora, les autoritats encara eren al vestíbul del teatre i molts dels premiats encara no estaven a punt per ser presentats i ubicar-se al seu lloc a la platea. Com que la televisió no tenia cap comentarista preparat i es limitava a seguir la presentació que n'havia de fer la periodista Lúcia Heredia, va haver de demanar una moratòria de dos minuts a la seu central de Sant Joan Despí.

'Usos lingüísticos'

Perquè vegin el bon tracte que rep la nostra llengua a casa nostra mateix, m'explica una lectora de la revista que fa poc va rebre una trucada que podríem reproduir més o menys així: «*Está la señora X? Es que estamos haciendo una encuesta sobre usos lingüísticos*». En tractar-se d'una trucada a Manresa i sobre usos lingüístics coordinada des de la Generalitat, l'esmentada lectora va continuar la conversa en català i la interlocutora, miraculosament, va seguir en la mateixa llengua sense cap problema. Aquest relat de fets, precisament, coincideix amb el que recollia no fa pas gaires dies una carta publicada al diari *Avui*. Si les empreses o els responsables als quals la Generalitat encarrega enquestes sobre ús social del català ja les plantegen fent ús del castellà, independentment dels resultats que n'obtinguin (i no tinc cap dubte que cada cop seran pitjors amb aquesta gran predisposició), no sé pas on anirem a parar.

Edith Piaf

L'arxiu de fotografies d'un mitjà de comunicació gràfic és vital per il·lustrar-ne els continguts escrits i tenir ben identificades les persones que apareixen a les instantànies és una tasca que,

en el moment d'arxivar-les no es té en gaire consideració i al cap d'un temps esdevé crucial. És clar que al diari *Regió7* no deuen tenir un *identificador* de personatges com el nostre col·laborador Ignasi Torras, autor de la secció *Imatges de la Dictadura*, capaç de clisar els noms de totes les persones que apareixen en fotografies de fins a més de cinquanta anys d'antiguitat. L'exemple d'aquesta mancança el trobem en l'anunci que va fer el rotatiu del concert d'homenatge a Edith Piaf que es va portar a terme a la Sala Petita del Kursaal a principis d'octubre. El cas és que per il·lustrar la notícia van decidir publicar una foto d'arxiu del *pardal de París*. Però, en realitat, la persona de la imatge és Marion Cotillard, l'actriu francesa que va fer el paper de la Piaf a la pel·lícula *La vie en Rose*, dirigida per Olivier Dahan i que va guanyar un Oscar pel seu paper protagonista en la passada edició dels premis que atorga l'acadèmia de cinema nord-americana. Per tant, potser la il·lustració del recital podria arribar a ser vàlida. Això sí, una mica en calçador i citant que l'autèntica identitat de la fotografiada.

Regió7 | Dijous, 9 d'octubre del 2008

MÚSICA

Edith Piaf reviu a Manresa amb la veu i el piano d'artistes locals

La francesa Edith Piaf

IREDACCIÓ/Manresa

Seguint amb l'homenatge a la cançó francesa que estava programat ahir a la Sala Petita

L'absència de Presència

I continuant amb les curiositats relacionades amb els nostres col·legues del diari Regió7 m'he fixat que, des de ja fa uns quants cap de setmana, el rotatiu manresà ha deixat d'encartar sense dir res la revista *Presència* que edita el grup periodístic del diari gironí *El Punt*. Ja era sorprenent que Regió7 continués lliurant el suplement als seus lectors després que l'empresa editora passés a mans de Premsa Ibérica i rebutgés una oferta precisament del grup propietari d'*El Punt* que a Girona competeix amb una altra capçalera dels mateixos propietaris: el *Diari de Girona*. El cas és que la desaparició de l'encartat de *Presència* s'ha produït justament quan Imprintsa (la rotativa del mateix grup de *Regió7*) ha deixat d'imprimir la revista. No sé si es tracta d'una casualitat o, simplement, de la gota que ha fet vessar el got. En tot cas, els lectors ens quedem sense un suple-

PUBLICACIÓ PATROCINADA PER
FRANKFURT ALBERT
EL FRANKFURT QUE NO NECESITA PROPAGANDA
CARDENAL LLUCH, 3 MANRESA TEL. 93 872 19 51

ment que sovint oferia articles amb apreciacions interessants i que recull les impressions de plomes i veus força destacades. Una llàstima!

Publicitat contundent

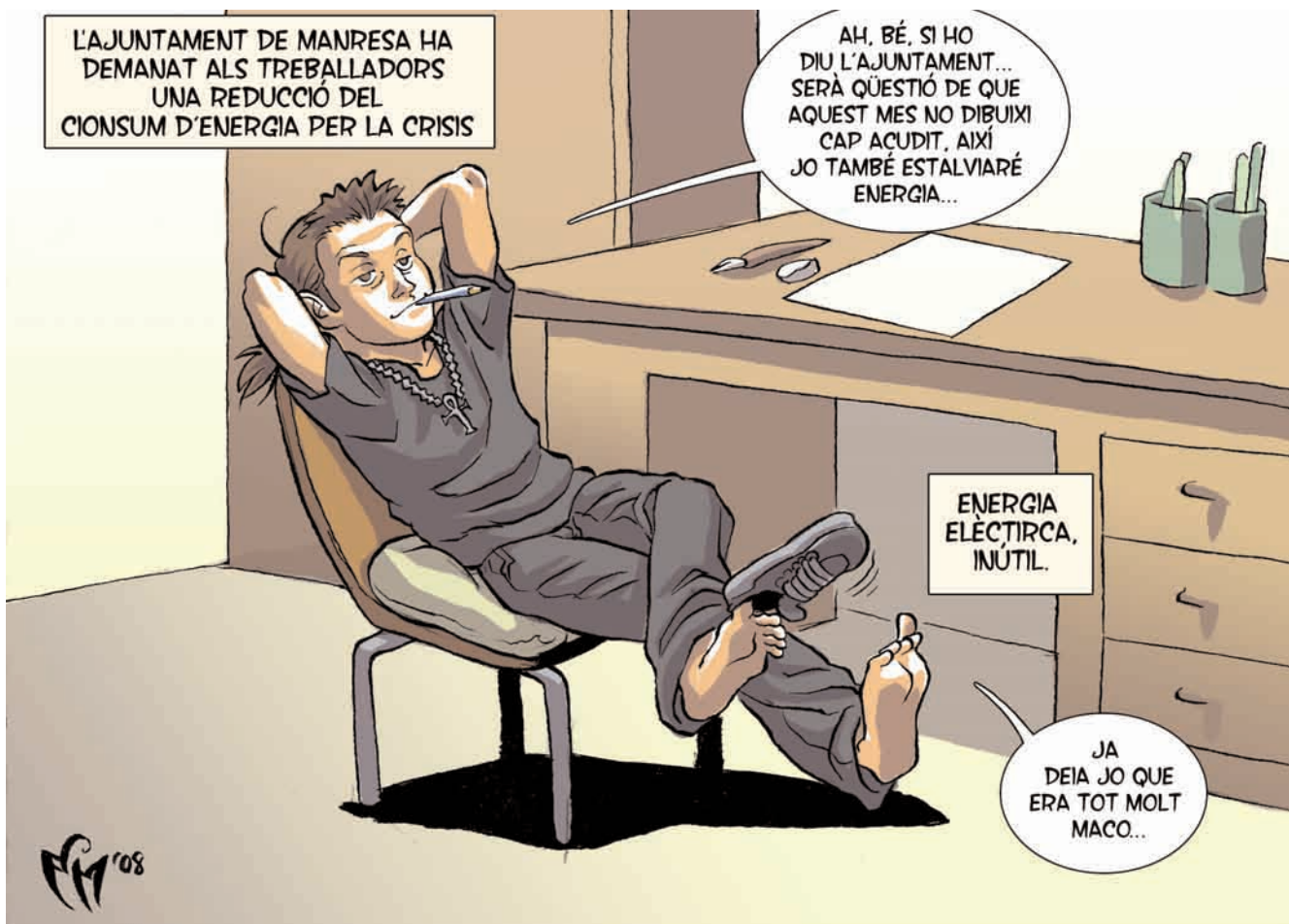
Acabo la *Bugada* d'aquest novembre amb un curiós anunci que recull la contraportada del butlletí *Bell Estel* que editen els Amics de Joncadella. Com podeu veure, l'esmentat reclam cita el patrocini de la publicació per part del

Frankfurt Albert: «*El Frankfurt que no necessita propaganda*». La veritat és que per tradició i ubicació l'establiment sempre ha funcionat pràcticament sense voler. Ara, d'aquí a fer un eslògan que es vanta del fet que el lloc no necessita promoció de cap tipus potser n'hi ha un bon tros. ■

Aquest és un espai obert a la col·laboració dels lectors. Feu-nos arribar les vostres notes a l'Apartat de Correus 1, de Manresa, o bé a l'adreça electrònica bugada@elpou.cat.

ab absurdo

marcel Pérez

Prínceps i princeses

Germans i germanes, cada cop sóc més republicà. I això que la institució de la qual formo part sempre ha estat la mà dreta de la monarquia i ha beneït moltes de les seves decisions, actituds i tradicions més rònegues. Però ja n'hi ha prou. A fe de Déu, que des que s'ha demostrat que, malgrat anys de democràcia, la institució a l'Estat espanyol és intocable, encara creix més el meu clam contra la seva immunitat i la defensa acèrrima i cega d'un llarga llista de privilegis i drets històrics absolutament anacrònics en els temps que corren. Primer, va ser el nostre company Manel Fontdevila declarant a l'Audiència Nacional per aquella portada d'*El Jueves* que va implicar el segrest, (ho vull subratllar bé: segrest) de la revista en ple segle XXI. I darrerament ha estat l'alcalde de Puerto Real, José Antonio Barroso, qui ha hagut de trepitjar la judicatura per qualificar Joan Carles I de "corrupte" i «cràpula». Déu sap que es podrà discutir la correcció i el bon gust de les declaracions, però mai no es pot censurar la llibertat d'expressió davant d'una Casa Reial que continua tenint massa màniga ampla en un estat teòricament democràtic.

I davant d'aquest panorama, els sempre controvertits membres de la Unió de Botiguers i Comerciants de Manresa (UBIC), capitanejats pel senyor dels terres i les parets i ajudats de tota l'artilleria directiva de les Jornades d'Economia de Caixa Manresa, van tenir la brillant idea de convidar els prínceps d'Astúries amb motiu de la celebració dels 30 anys de l'entitat. Tot plegat, i que Déu em perdoni, per fer-se l'important i el merda. L'acte té més delicte si tenim en compte que, entre el seguici reial, s'hi va comptar el conseller d'Innovació, Universitats i Empresa, Josep Huguet. Un pes específic del tripartit manresà i d'Esquerra Republicana (sí, Déu meu, republicana!). Es veu que l'amic Huguet cada cop se'n recorda menys dels seus anys independentistes al PSAN i a Nacionalistes d'Esquerra. Això sí, Déu no vulgui que la nova visita de la monarquia a la nostra comarca sigui tan premonitòria com la del patriarca borbó fa algun temps amb motiu dels 50 anys de la planta de Pirelli. Any més tard, ja veieu què ha passat. I és que potser el rei, a part de *campechano* i intocable, també és malastruc. ■

lo gaiter del calders

A la ciutat de Manresa, hi ha una nova presó, moderna i molt austera, *petita bonica*. Que no m'hi busquin, no. *lireta, liró*.

La gent que l'ha anat a veure ens diuen amb tot el cor, tot fent la rialleta: *petita bonica*, «*És una gàbia d'or*» *lireta, liró*.

Els Lledoners s'anomena, de lledoners no n'hi ha, no; hi ha cel·les de 9 metres, *petita bonica*, piscina i pavelló, *lireta liró*.

L'Ezequiel i la Tura i en Montilla fins i tot han entrat a l'immoble, *petita bonica*, però n'han tocat el dos. *lireta, liró*.

«*El negoci no té cor, el negoci no té entranya*» La UBIC d'aquí, tampoc: fa venir el Príncep d'Espanya. Això si que es ser badoc o, si voleu, ser pilota. Per mi que han ficat la pota i que es mereixen un toc.

A Salelles van fent gresca i fins recorren al cel perquè els tornin el que queda d'un retaule, a contrapèl. ¿I la generositat que predica Jesucrist? Deu ser cosa del passat Valga'm Déu, que n'és de trist!

Els treballadors de Pirelli, de gran nivell cultural, van venir tots l'altre dia a les portes del Kursaal. No sé pas quina obra feien; potser un gran sacramental. Em sembla que un tal Montilla n'és l'artista principal.

Al Lacetània, m'han dit que el pare d'un bordegàs, amb un martell va agredir un pobre alumne. Quin cas! Toquem fusta perquè sigui aquest fet una excepció, no fos cas que al cementiri vagi més d'un professor. ■

Equilibrem el territori

Fem que els ajuntaments que tenen menys, tinguin més. Fem que hi hagi nous equipaments on més es necessiten. Fem possible que tots i cadascun dels 311 municipis de la província, al marge dels recursos de cada ajuntament, puguin oferir serveis de qualitat. Per a tu. Per a tots.

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

www.diba.cat

Ajuntament de Manresa

Educa'Manresa

PREMI
Educa'manresa
2008

Manresa
Ajuntament de Manresa
Àrea d'Educació